

ASKO JAARVERSLAG

AMSTERDAMSE STICHTINGEN VOOR KATHOLIEK ONDERWIJS

2010

Voorwoord	8
Inleiding	10
1. Identiteit	14
Jaar in beeld (1)	16
2. Onderwijs	18
2.1 Reorganisatie samenwerkingsverbanden (SWV-en)	18
2.2 Kwaliteit	19
2.3 Passend Onderwijs	20
2.4 Onderwijstijdverlenging	21
2.5 Day a Weekschool (DWS)	23
3. (Tegengaan van) segregatie	28
4. Personeelsbeleid	32
4.1 Opleiden in de School (Oplis)	32
4.2 Verzuim- en arbeidsreïntegratie	34
4.3 Loopbaanbegeleiding	39
4.4 Invoering functiemix	40
Jaar in beeld (2)	42
5. Huisvesting	44
5.1 Brede School	44
5.2 Projecten in uitvoering en voorbereiding	45
5.3 Project Frisse Scholen	46
6. Informatie- en Communicatietechnologie	48
7. De ASKO Organisatie	50
7.1 De ASKO-stichtingen	50
7.2 Organogram	51
7.3 De ASKO-scholen	52
7.4 Het bestuur	53
Jaar in beeld (3)	54
8. Financiën	56
8.1 Treasury	57
8.2 Risicoparagraaf	57
8.3 Reservebeleid ASKO	58
8.4 Begroting 2011	59
9. Jaarrekening 2010	60
Jaar in beeld (4)	64
Colofon	76

Fotograaf: Inge Wouters

Op het schoolplein van de Lukasschool

Voorwoord

Een solide financiële basis is als het fundament van een (school)gebouw. ASKO is daarom trots om in het financiële deel van dit jaarverslag te kunnen laten zien dat zij in 2010 een gezond financieel boekjaar heeft afgesloten, waarin een deel van de reserves is ingezet voor het verder verbeteren van het onderwijs. Belangrijker is nog de inhoud: een schoolgebouw waar geen kinderen zijn, is immers geen school. Daarom gaat een groot deel van dit jaarverslag ook over goed onderwijs. Mooie foto's, verslagen van projecten en enkele anekdotes illustreren hoe ASKO ook in 2010 voor goed onderwijs heeft gezorgd en wat daar allemaal bij komt kijken. Het verslag laat ook zien hoe groot de invloed van de politiek is op het onderwijs.

Het bestuur van de ASKO

Achter staan, van links naar rechts: C.E.M. Levie, C. Spierenburg, A.H.M. Kat-Janus, T.A. Schalij en H.J. G. Faijdherbe. Vooraan zitten: W.M.J. Bodha en B.L.J.M. Noy.

Minister Rouvoet van Onderwijs gaf in het voorjaar van 2010 aan dat hij het belangrijk vond dat alle in gang gezette initiatieven doorgang zouden vinden. Daar was bij de onderwijssector onduidelijkheid over nadat de Kamer eerder de initiatieven controversieel had genoemd. De Kamer verklaarde later dat dit niet gericht was op de lopende activiteiten, zoals de ontwikkeling van het referentiekader, de zorgplicht en de aangevraagde experimenten. Rouvoet had de primaire onderwijssector laten weten bij de voorbereiding bijzondere aandacht te geven aan de positie van ouders en leraren in het reguliere onderwijs, de positie van het speciaal onderwijs en de betrokkenheid van gemeenten. Ook zou de Minister doorgaan met de voorbereidingen voor passend onderwijs.

Passend onderwijs betekent dat ieder kind naar die vorm van onderwijs gaat die het best bij zijn of haar talenten en beperkingen past. Het is een zeer belangrijk dossier. De Minister en Kamer waren het daar in het voorjaar van 2010 over eens. Het gaat immers om de meest kwetsbare kinderen in onze samenleving, zo zeiden zij. Nog in hetzelfde jaar is dat inzicht alweer aan het wankelen geraakt, op 30 september 2010 bereikten de Tweede Kamerfracties van VVD en CDA het regeerakkoord, dat de leidraad vormt voor het beleid van het kabinet-Rutte-Verhagen. Het minderheidskabinet dat alleen kan regeren door de steun van de PVV, wil de overheidsfinanciën weer gezond maken. Door de vergrijzing, de kredietcrisis en de Europese schulden crisis vinden genoemde politieke partijen dat het saneren van de overheidsfinanciën een harde noodzaak is.

Op 10 en 11 november 2010 sprak de Tweede Kamer over de onderwijsbegroting voor 2011 en de plannen voor het onderwijs van het kabinet Rutte. Een van de meest besproken punten in het plan van het kabinet was om 300 miljoen te bezuinigen op Passend onderwijs.

Darwin zei het al lang geleden: 'Het is niet de sterkste soort die overleeft en ook niet de intelligentste, maar diegene die flexibel in kan spelen op veranderingen.' En dat geldt ook voor de ASKO.

Cathy Spierenburg
Voorzitter bestuur

Joop Overmars
Lid centrale directie

Inleiding

Aan het begin van het nieuwe schooljaar 2010-2011 is de Wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' van kracht geworden. De wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' moet ervoor zorgen dat de overheid sneller kan optreden als de leerresultaten onvoldoende zijn of als er sprake is van een zwak bestuur. In dit hoofdstuk is te lezen welke strategie de ASKO volgt om zowel goed onderwijs, als goed bestuur te realiseren, en welke resultaten er zijn geboekt.

Goed onderwijs: minimumeisen voor kwaliteit

Goed onderwijs betekent dat iedere school verantwoordelijk is voor het geven van kwalitatief goed onderwijs. Dit begint er mee dat iedere school moet voldoen aan een wettelijke vastgesteld niveau van basiskwaliteit om in aanmerking te komen voor rijksbekostiging. Om de basiskwaliteit van scholen in het funderend onderwijs te garanderen, is in de wet vastgelegd welke minimumleerresultaten (eindopbrengsten) van scholen worden verwacht. Voor het basisonderwijs gaat het daarbij zowel om de Nederlandse taal als om rekenen en wiskunde.

Goed bestuur: functiescheiding intern toezicht – bestuur

Goed bestuur betekent dat ieder bestuur dient te functioneren volgens enkele algemene principes. Zo stelt de wet als voorwaarde dat iedere rechtspersoon die met publieke gelden scholen in stand houdt, het interne toezicht op het bestuur goed regelt. De functies van enerzijds het intern toezicht en anderzijds het bestuur moeten uiterlijk 1 augustus 2011 van elkaar gescheiden zijn. De organisatievorm is vrij. Het is niet verplicht een afzonderlijke raad van toezicht in te stellen. Het is mogelijk dat een deel van het bestuur statutair worden belast met het intern toezicht. Denk bijvoorbeeld aan het algemeen bestuur dat toezicht houdt op het dagelijks bestuur.

Verder introduceert de wet de sectorcode van goed bestuur. Besturen dienen te verantwoorden volgens welke bestuurscode zij handelen en hoe zij daaraan invulling geven. Wanneer wordt afgeweken van onderdelen van de code moet dit worden gemotiveerd volgens het principe 'pas toe of leg uit'. In dit verband heeft de vereniging Primair Onderwijs (PO)-Raad begin 2010 een *code goed bestuur* vastgesteld, waaraan de leden van de PO-Raad gehouden zijn. De ASKO voldoet aan deze code die per 1 augustus 2010 in werking is gegaan en een looptijd van twee jaar heeft. De ASKO streeft ernaar het Raad van Toezichtmodel in de loop van 2011 te implementeren.

Bezuinigingen op onderwijs

In 2010 heeft het ministerie de volgende bezuinigingen doorgevoerd:

- * Afschaffen van de vergoeding voor bestuur en management (vermindering subsidie ASKO: € 435.000).

De middelen zijn destijds ingevoerd om de professionaliteit van besturen te stimuleren en grotere bestuurseenheden te creëren. Tegenwoordig is, vooral in het MBO en HBO, kleinschaligheid juist weer het motto. De bezuiniging op managementmiddelen zou – volgens het ministerie – geen gevolgen hebben voor het primaire proces. Ook wordt er bezuinigd op de groeiregeling. Dit kost de ASKO naar schatting op jaarbasis € 460.000. In de oude regeling ontvangt een school die substantieel groeit in de loop van het schooljaar bekostiging voor de extra leerlingen, op basis van het leerlingaantal in het jaar ervoor. In de nieuwe situatie wordt de groei niet per individuele school berekend, maar per bestuur. Hierdoor is de benodigde groei groter. Bovendien kan de eventuele groei van de ene school door een terugloop van de groei van een andere school binnen hetzelfde bestuur ongedaan gemaakt worden.

Ook op lokaal niveau is er sprake van bezuinigingen. De gemeenten stellen vast wat in 2011 de effecten zullen zijn van de bezuinigingen die het Rijk oplegt.

Belangrijke investeringen

De ASKO heeft voor het vierde opeenvolgende jaar extra middelen beschikbaar gesteld aan de scholen voor conciërges en administratief medewerkers. Het gaat om € 250.000 per jaar. In totaal gaat het om € 1,5 miljoen gedurende zes jaar.

De bezuiniging op de groeiregeling wordt voor 2010/2011 door de ASKO gecompenseerd uit eigen middelen, omdat het bestuur het onverantwoord vindt om een groeiende school deze middelen te onthouden. ASKO wil de scholen aanmoedigen versneld LB-functies door te voeren en heeft besloten de te verwachten middelen voor de functiemix eerder ter beschikking te stellen.

Opstellen strategisch beleidsplan

In 2010 zijn alle voorbereidingen getroffen voor het strategisch beleidsplan 2011-2015. De partijen die betrokken waren bij dit proces zijn:

- * Het ASKO-bestuur.
- * De medewerkers van het bestuurskantoor.
- * De directies van de ASKO scholen.
- * De leden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.
- * De leden van ouder- en personeelsgeledingen van de Medezeggenschapsraden van de scholen.

De speerpunten die het Bestuur heeft vastgesteld, zijn:

- > Onderwijskwaliteit;
- > Ouderbetrokkenheid;
- > Personeelsbeleid;
- > Segregatie;
- > Identiteit;
- > ICT en communicatie.

Het bestuur heeft de strategische uitgangspunten op de directiedagen in oktober 2010 gedeeld met de schooldirecties. Prof. dr. G.D. Minderman heeft op deze dag een presentatie gehouden over de bestuurlijke ontwikkelingen in het "Nederlandse middenveld van non-profitorganisaties". Het Nederlands middenveld wil zeggen: de organisaties tussen de overheid en het private bedrijfsleven. Stichtingen die het doel hebben Primair Onderwijs te verzorgen, zijn onderdeel van dit middenveld. Voor de uitvoering van het strategische beleid is het belangrijk dat de ASKO zich bewust is van haar positie in het middenveld.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

De ASKO is zich, als groot schoolbestuur, bewust van haar rol als maatschappelijke instelling. Het tracht een leidende rol te vervullen in het kader van het segregatiedebat. De ASKO neemt haar verantwoordelijkheid als het gaat om leerlingen die zich in een achterstandssituatie bevinden of als het gaat om kinderen die het meeste aandacht en zorg nodig hebben.

De ASKO-scholen de St. Lidwina, de St. Elisabeth Paulus en de Bron zijn betrokken bij het project "de school als maatschappelijke onderneming". Dit betreft een wetenschappelijk onderzoek van de Vrije Universiteit (VU). Het onderzoek is erop gericht om vast te stellen:

- Hoe breed de maatschappelijke opdracht is van de scholen. Is dit het verzorgen van alleen basisonderwijs of is de opdracht breder?
- Hoe de school vorm geeft aan het opzetten van netwerken, die noodzakelijk zijn om de eerder geformuleerde opdracht uit te voeren (netwerkmanagement) en hoe de school ervoor zorgt dat alle geledingen betrokken zijn bij het realiseren van de maatschappelijke verantwoordelijkheid en dat alle geledingen het belang inzien van samenwerkingsvormen binnen en buiten de school.

Gebouw De Bron

1. IDENTITEIT

De ASKO heeft een rijke geschiedenis wat betreft levensbeschouwelijke identiteit. Op iedere ASKO school wordt aandacht besteed aan de katholieke identiteit. Identiteit wordt gedefinieerd als: "De wijze waarop een school zich in de breedte manifesteert of graag wil manifesteren." In de veranderende samenleving zal de ASKO telkens weer een manier moeten vinden waarop de levensbeschouwelijke identiteit een plaats krijgt binnen het onderwijs van de scholen. Identiteit is geen statisch begrip.

Palmpasen 2011, St. Jozefschool Amsterdam

Katholieke visie

Binnen de ASKO wordt gewerkt vanuit een katholieke visie op opvoeding en onderwijs, die zij graag verder wil ontwikkelen. Het gaat om een visie waarin waarden als gemeenschap, solidariteit, openheid en talentontwikkeling centraal staan. Er is in onze samenleving grote behoefte aan zingeving en spiritualiteit. Voor schoolteams is het een uitdaging religie en levensbeschouwing te vertalen naar de schoolpraktijk. Professionele identiteitsbegeleiders ondersteunen de scholen hierbij. Zij besteden aandacht aan vragen als: wie ben je en waar sta je, hoe handel je, en waarom? De relatie en confrontatie met andere levensbeschouwingen is daarbij belangrijk. De ASKO-scholen willen eraan bijdragen dat de kinderen gelukkige mensen worden en dat zij zich ontwikkelen tot sociale burgers die hun verantwoordelijkheid kennen en nemen. De ASKO scheidt graag ruimte voor een rijkdom aan geloof, nationaliteit, geaardheid en sociaal economische posities en staat open voor iedereen die zich herkent in deze visie.

Jaarlijkse identiteitsdag

Op de jaarlijkse identiteitsdag voor de schooldirecteuren in november 2010 heeft de ASKO zich bezonnen op haar identiteit. Hoe zou die in de komende beleidsperiode kunnen worden geformuleerd. 'Waar staan we nu? Waar gaan we heen?'. Dat waren de vragen die die dag centraal stonden. Als spreker was Manuela Kalsky, (theologe en directeur van het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving) uitgenodigd. Zij sprak over de ontzuiling van Nederland en over de 'vloeibare identiteit' in tegenstelling tot de 'statische identiteit' tijdens het 'zuilen-tijdperk'. De ASKO-directeuren vonden het een herkenbaar verhaal. Tegelijkertijd vroegen zij zich af hoe 'de vloeibare identiteit' van de moderne mens zich verhoudt tot de katholieke identiteit van de school en het ASKO-bestuur. In januari 2011 zal het voltallige bestuur zich gaan bezinnen op de vraag hoe de waardevolle kenmerken uit het katholicisme behouden kunnen blijven voor de ASKO-scholen.

***"Het is niet dat de mens spirituele ervaringen heeft,
maar de mens is een spiritueel wezen met menselijke ervaringen."***

Robbert Paul de Vries, NLP-trainer

Wat is het leuk in het onderwijs

Schoolvoorbeelden van succes:

Het nieuwe ASKO bestuurskantoor aan de Kalfjeslaan 380 te Amsterdam Buitenveldert is in oktober 2010 feestelijk in gebruik genomen.

Inzamelingsactie slachtoffers aardbeving in Haiti op de Aloysiuschool.

2. ONDERWIJS

2.1 Reorganisatie samenwerkingsverbanden (SWV-en)

Het Samenwerkingsverband zorgt ervoor dat scholen en andere instanties goede afspraken maken over de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Afspraken zijn gemaakt over:

- Goed onderwijs en passende zorg voor alle leerlingen.
- Tijdig en betrouwbaar onderzoek bij alle leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs.
- Bijeenkomsten waar leraren van de basisscholen en de leraren van het voortgezet onderwijs elkaar ontmoeten om persoonlijk over de leerlingen te spreken.

De ASKO participeert in negen samenwerkingsverbanden (SWV), waarvan vijf in Amsterdam, de Gooi- en Vechtstreek, Amstelland, Haarlemmermeer en Waterland. In 2010 zijn voor de Amsterdamse SWV-en nieuwe doelen bepaald voor de komende vier jaar, naar aanleiding van een onderzoek van het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS).

De belangrijkste wijzigingsvoorstellen:

- Een duidelijk Koersplan
- Een dagelijks bestuur van drie personen dat geregeld bij elkaar komt en als opdrachtgever (van de zorgmanager) fungeert.
- Meer bestuurlijke en organisatorische slagvaardigheid op het gebied van de strategie, de organisatie en het functioneren van de samenwerkingsverbanden.
- Nieuwe werkgroepen voor het Onderwijszorg-profiel, het garanderen van een dekkend aanbod, Handelingsgericht werken, professionalisering en Communicatiebeleid.

¹ Zo heeft in 2009 Amsterdam 26 zwakke scholen en 6 zeer zwakke scholen, en dat is meer dan de andere G-4 steden Utrecht en Den Haag. (Rotterdam heeft net iets meer (8) zeer zwakke scholen, maar minder zwakke scholen.) De ambitie van wethouder Asscher luidt dat Amsterdam binnen drie jaar geen zwakke scholen meer heeft. In 2010 doen 43 van de 208 Amsterdamse scholen mee aan KBA.

² De opbrengstgerichte visie op kwaliteit wordt getypeerd door grote nadruk op de kwaliteit van de instructievaardigheid van de leerkracht en het beter monitoren van de leeropbrengsten en vergroten van aanpassingen aan het onderwijs voor kinderen die meer nodig hebben. Sommige leerlingen moeten bijvoorbeeld meer 'leeskilometers' maken, of meer oefenen met rekenen onder de 100, of juist moeilijkere leerstof aangeboden krijgen.

De opbrengstgerichte visie gaat sterk uit van de maatschappelijke waarde van goed onderwijs, want zonder goede schoolloopbaan is er geen maatschappelijke participatie mogelijk.

2.2 Kwaliteit

Van 'geen zwakke scholen meer' naar 'de excellente school' ¹

In 2010 is er -meer dan in de tien jaren daarvoor- veel aandacht geweest voor de kwaliteit van het (speciaal) onderwijs. Die verhoogde aandacht reageert op het rapport dat is uitgebracht door de inspectie, over het hoge aantal zwakke en zeer zwakke scholen in Nederland. Zo blijkt volgens de inspectie dat landelijk gezien de lees- en rekenprestaties van kinderen in de basisschool achteruit zijn gegaan en dat 15 % van de 8e-groepers de basisschool verlaat met onvoldoende leesvaardigheden. Dit percentage neemt in het voortgezet onderwijs nog toe tot 25 % aan het einde van de middelbare school, vooral in het VMBO. Deze leerlingen zijn niet in staat gewoon mee te doen in de maatschappij. Zij kunnen geen krant of een handleiding lezen.

Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam (KBA)

De ASKO kende begin 2009 maar één zwakke school die er na een jaar intensieve aandacht weer snel bovenop kwam. Die intensieve aandacht werd mede mogelijk gemaakt door het project Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdams (KBA), dat werd geïnitieerd door wethouder Asscher. Ook de ASKO neemt daaraan deel, met zeven scholen in 2010. Die scholen zijn niet aangemerkt als zwak, maar lopen wel enig risico. De ASKO heeft de scholen preventief met KBA laten meedoen. Interventie is noodzakelijk om de mogelijke problemen op te lossen.

Het kan bijvoorbeeld gaan om een daling van het aantal leerlingen. Een school kan minder populair zijn geworden, veel personeelwisselingen kennen, of met een zwak management kampen. De ASKO doet bewust mee aan het KBA om nog beter te sturen, met het uiteindelijke doel excellent presterende scholen te realiseren.

De werkgroep Kwaliteit

De ASKO heeft de Werkgroep Kwaliteit ingesteld om inzichten en kennis te delen en een nieuw kwaliteitsbeleid te formuleren. De werkgroep onderzoekt wat er moet gebeuren op school- en bestuursniveau om de kwaliteit te waarborgen. Uiteindelijk ambieert de ASKO dat iedere school het niveau 'excellent' bereikt. *Krachtig leiderschap* en een *helder bestuurskader* zijn daarbij essentieel.

De eerste stap voor scholen die aan een KBA-traject deelnemen is het opstellen van een uitgebreid plan van aanpak. Het beschrijven en nalopen van afspraken en de controle daarop is een taak voor de schooldirecteur. Dit inzicht wordt door veel directeuren gedeeld en maakt onderdeel uit van het ASKO-kwaliteitskader, waarmee we in 2011 verder gaan. ²

De Werkgroep Kwaliteit verwoordt helder wat goede kwaliteit inhoudt. De leden van de werkgroep willen ook het begrip 'excellentie' kunnen omschrijven. Zij geven verder aan dat het belangrijk is dat collega's regelmatig en diepgaand met elkaar over de kwaliteit van het onderwijs praten. Zo houd je elkaar wakker en bij de tijd. Wat tegenwoordig kwaliteitsbepalend wordt gevonden, kan tien jaar later anders liggen. Onderwijs is nu eenmaal aan landelijke en soms Europese trends onderhevig. Tegenwoordig is de opbrengstgerichte visie op kwaliteit maatgevend. Tijdens de directiedagen in 2010 heeft dit dan ook hoog op de agenda gestaan.

Overige kwaliteitsprojecten

Buiten de zeven scholen die een intensief traject hebben gevolgd, zijn er ook scholen die aan kleinere projecten hebben deelgenomen. Zo zijn er zes scholen die een drie jaar durend taaltraject van de PO-raad ³ hebben gevolgd en vijf scholen die een vergelijkbaar rekenproject hebben uitgevoerd. Twee scholen hebben een leestraject doorlopen. Al deze projecten dragen de opbrengstgerichte visie uit.

De schakelklas

De schakelklas is een Amsterdams initiatief voor scholen die veel taalzwakke kinderen tot hun doelgroep kunnen rekenen en in een kleine setting kinderen intensief taalonderwijs geven gedurende de hele of halve week. ASKO scholen die daaraan deelnemen zijn: de St. Paulus, de Boomgaard, de Bron, de St. Jan, de Pool, de Satelliet, de Waaier, de Elizabeth-Paulus, de St. Catharina, St. Rosa, St. Lidwina, Mgr. Bekkers en de Regenboog.

Schakelklassen boeken positieve resultaten en de schakelklaskinderen bereiken meer leerwinst dan de controlegroep, zowel op gebied van technisch en begrijpend lezen als op woordenschat, en ook op niet-cognitief gebied als zelfvertrouwen. De rekenresultaten zijn niet achteruit gegaan door meer taalaccent. Dat leerlingen in de deeltijdvariant zich naar een aparte schakelklas moeten begeven, heeft geen negatief effect gehad. Ook de ouders zijn tevreden over de leerwinst.

³ De PO-Raad is het landelijk orgaan van besturen voor primair onderwijs.

2.3 Passend Onderwijs

In de wet op Passend Onderwijs is een doorlopende leerlijn zorg vastgelegd. Dat wil zeggen dat ieder basisschoolkind op maat dicht bij huis passend onderwijs krijgt aangeboden, eventueel met hulp van externen. Dit gebeurt vanuit een positieve kijk op de ontwikkeling van het kind en de onderwijsmogelijkheden die er zijn.

De leerkracht zal binnen het zorgprofiel op zoek moeten gaan naar wat een kind nodig heeft van hem of haar, en zou minder medisch moeten denken en etiketteren. Dit handelingsgericht werken (HGW) is een noodzakelijke ontwikkeling voor de hele school onder leiding van de directeur en de intern begeleider. Dan pas kan men spreken van een doorlopende leerlijn zorg.

Het kind is geen 'set gedragskenmerken'. Er is een verschuiving in oriëntatie van: 'die ADHD-er die constant mijn aandacht opeist' naar 'dat kind, dat mijn hulp nodig heeft bij het plannen en uitvoeren van zijn werk en het delen van aandacht!'

In september 2010 heeft de ASKO een ontwikkelgroep opgericht die zich bezighoudt met handelingsgericht werken. De ontwikkelgroep heeft in oktober 2010 de studiedag vormgegeven en een nulmeting onder de scholen laten verrichten. Hieruit bleek dat iets meer dan de helft van de ASKO-scholen al handelingsgericht werkt en dat de overige scholen "in ontwikkeling zijn".

De zeven uitgangspunten van Handelingsgericht werken:

1. De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal.
2. Afstemming en wisselwerking.
3. Leerkrachten realiseren passend onderwijs.
4. Positieve aspecten van kind, leerkracht, groep, school en ouders zijn van groot belang.
5. Samenwerking is noodzakelijk om een effectieve aanpak te realiseren.
6. Doelgericht werken.
7. De werkwijze is systematisch, stapsgewijs en transparant.

2.4 Onderwijstijdverlenging

Sinds 2009 nemen scholen in Amsterdam-Nieuw West deel aan het project Onderwijstijdverlenging (OTV).

Het project is bestemd voor leerlingen van de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs en de klassen 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. Het doel is om zogeheten onderpresteerders extra kansen te bieden door hun basisvaardigheden te versterken. De nadruk ligt hierbij op begrijpend lezen en woordenschatvergroting, maar er is ook aandacht voor versterking van rekenvaardigheden en algemene ontwikkeling.

De doelgroep betreft die leerlingen van wie de resultaten achterblijven bij de verwachtingen, meestal omdat zij over onvoldoende taalvaardigheid beschikken, maar wél gemotiveerd zijn om de gestelde doelen te bereiken. De lessen van de onderwijstijdverlenging sluiten aan bij de reguliere schooldag: op één dag wordt het programma van het project OTV aangeboden, op een andere dag in de week volgen de leerlingen huiswerkbegeleiding in aansluiting op de eerdere OTV-les.

Voor de uitvoering van de OTV-lessen in de vier jaargroepen zijn speciale modules ontwikkeld waarin woordenschatvergroting en begrijpend lezen centraal staan. Alle modules zijn ontworpen rond een bepaald thema waardoor de basisvaardigheden als het ware zijn verpakt in lessen algemene ontwikkeling. Bij de didactiek wordt gebruik gemaakt van de nieuwste ontwikkelingen, zoals het smartboard.

Subsidievoorwaarden

Een van de subsidievoorwaarden is dat de deelnemende scholen hun onderwijsresultaten verstrekken aan Oberon, de organisatie die zorgt voor de monitoring van de resultaten op landelijk niveau. Het gaat hierbij om de gegevens van de reguliere Cito-toetsen. Binnen het project Amsterdam-Nieuw West is het streven om bij alle OTV-scholen Diataal af te nemen: een toets voor woordenschat en tekstbegrip die al binnen het Voortgezet Onderwijs wordt toegepast. Zo kan de doorgaande lijn in het volgen van leerlingen worden gerealiseerd.

De doorgaande lijn van Primair Onderwijs (PO) naar Voortgezet Onderwijs (VO) is één van de onderwerpen die via de OTV nadrukkelijk aan de orde komt. Tijdens bijeenkomsten van OTV-leerkrachten worden daar afspraken over gemaakt. De doorwerking hiervan naar het totale onderwijs is nog een volgende stap ...

Een ander effect van de OTV is dat de didactiek van het OTV-curriculum het reguliere onderwijs inspireert. Aangezien de meeste OTV-leerkrachten ook het reguliere onderwijs verzorgen, liggen voor deze transfer volop kansen.

Voor het project OTV in Amsterdam-Nieuw West heeft het ministerie van OCW voor de periode 2009-2013 subsidie toegekend. In totaal nemen acht basisscholen en vier VO-scholen deel. Het gaat in totaal om respectievelijk 300 en 400 leerlingen, waaronder één ASKO-school, namelijk de St. Lukasschool. Het project ressorteert onder het daartoe gevormd samenwerkingsverband van acht schoolbesturen in Nieuw West. ASKO is de penvoerder daarvan, en levert de projectleider. Een stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende schoolbesturen, regelt de bestuurlijke kant van het project. Daarnaast vormen vertegenwoordigers van de deelnemende scholen de beide klankbordgroepen PO en VO waarin alles rond de praktische uitvoering wordt uitgewisseld.

De zomerschool

Naast de wekelijkse OTV-lessen biedt Nieuw West jaarlijks de Zomerschool aan. Deze staat open voor leerlingen van groep 7 van alle basisscholen in Nieuw West. Het doel van de zomerschool is om deze leerlingen in de aanloop naar groep 8 en de naderende schoolkeus VO extra kansen te bieden.

In de eerste drie weken in de zomervakantie volgen de leerlingen 's ochtends een intensief programma om de taalvaardigheid te versterken. 's Middags biedt het programma sport, kunst en cultuur, excursies en beeldende vorming. Het centrale thema in het hele programma is "Kinderen van Amsterdam", een kennismaking met Amsterdam: toen, nu en in de toekomst. De Zomerschool 2010 telde zeventig deelnemers, in 2011 zullen dat er tachtig zijn. Bij de werving van leerlingen speelt de toeleverende basisschool een cruciale rol. Daarnaast levert de school de benodigde gegevens uit het leerlingvolgstelsel aan, waaronder de entreetoets, zodat de zomerschool maximaal kan inspelen op de leerbehoefte van de deelnemende leerlingen.

2.5 Day a Weekschool (DWS)

Het concept van DWS is gebaseerd op vernieuwende onderwijsprojecten uit het buitenland. Vooral de Day a Week School (van NACE, een vereniging van Britse onderwijsadviseurs) en onderzoek naar effectief leren aan de Stanford University vormen een bron van inspiratie. DWS Amsterdam geeft aan de experimenten in Engeland en de VS een eigen - Amsterdamse - draai: in een Nederlandse variant van de Day a Week School gaan hoogbegaafde leerlingen van 7 tot 12 jaar met nieuwe leer- en ontwikkelingsconcepten aan de slag, maken zich die eigen en nemen deze mee naar hun eigen klas. Dankzij die aanpak raken de leerlingen niet uitgerangeerd op hun eigen school.

In het voorjaar van 2010 is de Day a Week School Amsterdam gestart met zes groepen voor ruim honderd leerlingen. Het project bevindt zich op dit moment in het tweede jaar. In Amsterdam richten wij ons op excellente leerlingen die uitblinken qua prestaties

Helden gezocht Kun jij de Zomerschool aan?

Wie dit leest is... slim.

Wil jij een stoere start maken in groep 8?

Ben jij een doorzetter,
ook al viel je uitslag van de
entree-toets een beetje tegen?

Heb je nu al zin in
de middelbare school?

Cool in de zomervakantie

Krik je cijfers op en grijp je kans tijdens de zomerstop. De Zomerschool geeft vier weken achter elkaar (van 25 juli t/m 19 augustus 2011) pittige extra lessen in rekenen, lezen en taal. Op woensdagen ben je vrij. Met de extra lessen in de zomerschool snap je alles nog sneller en beter.

Dus: dik kans dat jouw cijfers in groep 8 vooruit gaan en dat je later een prima start maakt op de volgende school (voortgezet onderwijs).

Mis het niet

De Zomerschool is niet alleen leerzaam, maar ook LEUK. Ontdek wat jouw grootste talenten zijn tijdens sport en spel, muziek maken, (muur)schilderen, toneelspelen, fotograferen en andere activiteiten. Verder maak je uitstapjes naar speciale plekken in de stad.

Schrijf je in

De Zomerschool is gratis. Wacht niet te lang met aanmelden, want er zijn best veel kinderen die willen meedoen. Meld je aan bij je juf of meester. Die geeft je een inschrijvingsformulier dat je samen met je ouders of verzorgers kunt invullen.

www.zomerschool-amsterdam.nl

flyer Zomerschool

en denkstrategieën. Samen krijgen zij één dag per week onderwijs op maat op een andere locatie dan hun eigen school. Ons doel is een zo breed mogelijke basis te leggen voor cognitieve talentontwikkeling en het voorkomen van demotivatie.

Het DWS programma is ontwikkeld op basis van recente wetenschappelijke inzichten en is afgestemd op de interesses van excellente leerlingen. Het daagt hen uit en ontwikkelt hun intellectuele, emotionele en sociale vaardigheden. Een van de belangrijke achterliggende principes is 'leren leren'! DWS biedt ruimte voor recente inzichten over hersenontwikkeling, leren, aandacht en emotie. Kennis die in samenwerking met universiteiten in de DWS-projecten wordt verwerkt. Het belang van het kind staat daarbij voorop.

Bij de start van 2011 geven wij les aan zeven groepen met honderdtwintig leerlingen. De Day a Week School locaties zijn verdeeld over Amsterdam Noord, - Centrum en -Zuid. Op dit moment doen 31 basisscholen mee aan het project, aangesloten bij drie besturen: het Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OOADA), De Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs (ASKO) en Openbaar Primair Onderwijs Amsterdam Noord. ABC Onderwijsadviseurs begeleidt het project en levert de inhoudelijke specialisten. Ook voor de leerkrachten van de basisklassen is de deelname aan DWS een bron van inspiratie. Zij worden op de hoogte gehouden van de activiteiten bij DWS en van wetenschappelijke achtergronden. Onderdeel van de selectie is het commitment van leerling, ouders én leerkracht.

Iedereen heeft er baat bij

Ook klasgenoten profiteren want de DWS-leerlingen nemen de nieuwe inzichten mee in de lessen van hun eigen basisklas. Dat kan in de vorm van een spreekbeurt of door hun ervaringen te delen als instructief voorbeeld bij lessen rond thema's, die door DWS worden aangereikt. De DWS-leerling kan worden ingezet als coach om medeleerlingen te helpen om een vaardigheid als bijvoorbeeld 'brainmapping' onder de knie te krijgen. De leerkrachten kunnen deelnemen aan speciale Masterclasses en op de DWS-locatie meedraaien.

Selectie voor DWS is niet gebaseerd op een Leerlingvolgsysteem of testresultaten, maar op denkstrategieën. Het IQ van een kind is niet richtinggevend. Ook laatbloeiers en hoogbegaafden met een ontwikkelingsachterstand krijgen een kans. De volledige klas doet mee. De leerkracht krijgt, via de IB-ers, een speciale training om de meest excellente leerlingen te identificeren. Deze kinderen worden uitgenodigd voor een volgende selectie door DWS. Ook in dit vervolgp programma wordt er gelet op denkstrategieën. Het programma is daar door DWS speciaal voor ontwikkeld. De meest talentvolle leerlingen worden daarna uitgenodigd voor deelname.

Het programma van DWS bestaat uit diverse componenten

- > Zelfinzicht - Hoe werkt leren in je hoofd? Hoe werken gevoelens?
- > Zelfmanagement - Hoe kun je het beste leren? Hoe werkt aandacht?
Wat is de rol van slaap en eten?
- > Sociale vaardigheden - Oog voor verschillen. Anders zijn, voelen en denken.
- > Motivatie - Bezoek aan hoogopgeleide beroepsbeoefenaars/werkplekken.
- > Creativiteitsontwikkeling - Ontdek hoe creativiteit werkt.
- > Sport - Leer de wisselwerking van lichaam en geest benutten.
- > Filosofie - Ontdek hoe leuk denken is (denken buiten de gebaande paden, de vraag achter de vraag).

Ook het tegengaan van segregatie is een belangrijk argument voor DWS. Veel Amsterdamse basisscholen proberen hoogbegaafde leerlingen binnen hun eigen muren te stimuleren. Medewerkers van zeker tachtig Amsterdamse scholen volgden bij ABC de oriëntatiecursus hoogbegaafdheid over observeren en signaleren van deze leerlingen. De bestaande activiteiten hangen nog vaak sterk op het initiatief en de knowhow van één leerkracht. Krijgt die een andere functie, dan is er geen vervolg. Ook de kleinschaligheid van de initiatieven vormt vaak een probleem. Eén school heeft maar weinig hoogbegaafde leerlingen, waardoor de benodigde investering in professionele kennis, in materiaal en faciliteiten lastig is op te brengen. Hoogbegaafde leerlingen dreigen daardoor weg te stromen naar gespecialiseerde scholen, en dat is volgens ABC niet in het belang van het basisonderwijs. Leerlingen die naar speciale basisscholen voor hoogbegaafden gaan, raken de referentie kwijt van de samenleving. Ze leren niet omgaan met kinderen met een normale intelligentie. De geïntegreerde aanpak van DWS legt de basis voor hoogbegaafde volwassenen met het geduld en de sociale vaardigheid om hun ideeën in de samenleving gestalte te geven.

De deelnemende ASKO scholen zijn de Mgr. Bekkersschool, het Wespennest, de Biënkorf, de Satelliet en de Pool.

Voor DWS is rijks subsidie aangevraagd. Door het grote aantal aanmeldingen is deze subsidie niet verkregen. De ASKO heeft besloten DWS daarom uit eigen middelen te financieren, samen met de twee andere besturen. De ASKO heeft in totaal € 10.000 bijgedragen als startsubsidie, en de scholen dragen € 1.500 per kind bij. Twaalf kinderen hebben daardoor gebruik kunnen maken van DWS.

In de klas, op de St. Jozefschool

In de klas, op de A. Bekemaschool

3. (TEGENGAAN VAN) SEGREGATIE

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geeft de lokale politiek en de schoolbesturen de opdracht om met elkaar te overleggen over het tegengaan van segregatie.

De definitie van segregatie is nog altijd een punt van discussie. Het meest worden de termen witte en zwarte scholen gebruikt. Ook worden de termen kansrijk en kansarm gebruikt. Zwart wordt dan veelal gezien als: 'kansarm' en 'wit' als: kansrijk. Het blijft lastig om een goede definitie te hanteren. Iedere term is beladen en drukt niet goed uit wat er wordt bedoeld. Denk bijvoorbeeld aan een school in de Amsterdamse westelijke tuinsteden met autochtone en niet-westerse allochtone leerlingen. De gemengde populatie van zo'n school is in feite een prima afspiegeling van de buurt. Zo'n school is niet wit of zwart en ook niet per definitie kansrijk of kansarm. Een school in Amsterdam Zuidoost kan ook meer allochtonen dan autochtonen binnen de leerlingenpopulatie hebben. Een dergelijke school zou in de volksmond misschien een zwarte school heten, en doorgaan voor een kansarme school, terwijl de leerlingpopulatie een goede afspiegeling van de buurt is en de leerlingen potentieel meer groeikansen krijgen dan kinderen van hoogopgeleide ouders op een zogenoemde witte school.

Keuzevrijheid niet meer beperkt

In 2010 is het oorspronkelijke convenant uit 2007 gewijzigd: de keuzevrijheid van ouders wordt niet langer beperkt. De achterliggende redenering is dat men een ouder niet kan verplichten om een school te kiezen die hij of zij niet wil. De schoolbesturen willen populaire witte scholen echter niet ongebreideld laten groeien, als een andere school daardoor dreigt te moeten sluiten door het verlies van witte leerlingen. Als een school te veel aanmeldingen heeft, geldt niet de regel wie-het-eerst-komt,-wie-het-eerst-maakt. In plaats daarvan moeten buurtkinderen voorrang krijgen boven kinderen die verder weg wonen. Vervolgens kan er worden geloot.

In 2010 waren er in Amsterdam drie grote projecten met betrekking tot het tegengaan van segregatie. Een project in West, in Zuid en op IJburg. De ASKO is bij alle drie de projecten betrokken.

West

Het project in Amsterdam West heeft geleid tot een convenant waaraan bijna alle schoolbesturen in West meewerken. Hier is het uitgangspunt dat alle leerlingen worden aangemeld bij een centraal plaatsingsbureau. Bij de aanmelding moeten de ouders een eerste, een tweede en een derde voorkeur aangeven. In principe geldt de eerste voorkeur. Als er onvoldoende plaats is, krijgen buurtkinderen voorrang. Daartoe is West in een aantal buurten verdeeld. Ook broertjes en zusjes krijgen voorrang. Als er dan nog plaats over is, wordt er geloot. Ook hebben de schoolbesturen afspraken gemaakt over de maximale capaciteit van de school.

Bij project West binnen de ring zijn de volgende scholen betrokken:

- De Boomgaard;
- De Bron;
- De Elisabeth Paulus;
- De St. Jan;
- De Admiraal de Ruyter.

De St. Janschool heeft een lange wachtlijst. Zij werkt samen met de Admiraal de Ruyter-school die per 1 augustus 2010 is overgedragen aan de ASKO. Deze school zat onder de opheffingsnorm, dat was ook de reden van de bestuursoverdracht. Een deel van de leerlingen die op de wachtlijst van de St. Jan stonden, staan inmiddels ingeschreven op de Admiraal de Ruyter, waardoor deze inmiddels weer boven de opheffingsnorm is gekomen. Conform het segregatiebeleid is er bewust voor gekozen de St. Jan school niet verder te laten groeien.

De Bron is een gemengde school die door veel activiteiten tracht ouders bij de school te betrekken om zo haar gemengde karakter te behouden. De concurrentie is echter nadrukkelijk aanwezig. Het slopen van de woningen recht tegenover de school zorgt niet voor de meest optimale uitstraling. Ook de St. Elisabeth Paulusschool heeft te maken met stevige concurrentie, onder meer van de nieuwbouw van scholen in de buurt. De Boomgaard is met een kwaliteitstraject bezig. Deze brede school die in een mooi nieuw gebouw zit, schommelt nu nog rond de opheffingsnorm. ASKO ondersteunt deze school bij het werven van leerlingen, zodat ook deze school een gezonde groei kan gaan laten zien.

Zuid

In Amsterdam Zuid loopt een vergelijkbaar project. Hier worden alle leerlingen ingeschreven in een centraal register. Ook hier zijn afspraken gemaakt over de maximale omvang van de scholen. Voor de scholen met een wachtlijst geldt een lotingssysteem. Dit systeem wordt thans uitgebreid naar het centrum van Amsterdam.

In het Project Zuid heeft de ASKO twee scholen, de St. Jozefschool en de St. Catherinaschool. De St. Jozefschool is gevestigd aan de rand van Amstelveen en heeft een wachtlijst. Deze school heeft een paar jaar geleden een schitterend nieuw gebouw gekregen. De St. Catherinaschool zit in de Rivierenbuurt, verspreid over twee locaties. Het is een relatief gemengde school, zeker voor Amsterdam Zuid. De school loopt wat terug in leerlingaantal en hoopt door de segregatiepilot meer leerlingen te trekken.

IJburg

Op Amsterdam IJburg wordt gewerkt aan een centrale inschrijvingsprocedure die te vergelijken is met Amsterdam West. De segregatieproblematiek op IJburg is extremer dan in andere delen van Amsterdam. Dit is opvallend omdat IJburg een nieuwe wijk is. IJburg kent zeer grote populaire scholen, naast relatief kleine gemengde scholen. In IJburg wonen hoogopgeleiden naast bewoners van sociale woningbouw. Ook is er sprake van een aantal gezinnen waar vele problemen tegelijk spelen. De schoolbesturen maken afspraken over een eerlijke verdeling van kansarme leerlingen.

Op IJburg kent de ASKO twee scholen. De Willibrord is een van de eerste scholen op IJburg en is inmiddels een volgroeide, licht gemengde school. De Archipel is nog in de opbouwfase en probeert een gemengde school te blijven. Deze school besteedt veel aandacht aan de ouderbetrokkenheid en probeert met een goed naschools programma ouders te binden. De Archipel heeft Engels ingevoerd in alle klassen.

Nieuwe scholen in Noord

In augustus 2010 zijn er twee nieuwe scholen gesticht in Amsterdam Noord in het nieuwbouwgebied Overhoeks – het gaat om een openbare school en een oecumenische ASKO school. Omdat de nieuwbouw van woningen is gestagneerd, bestaat het gevaar dat de nieuwe scholen de bestaande scholen in de aangrenzende gebieden gaan beconcurreren. Het risico bestaat dat juist de hoger opgeleide ouders voor de nieuwe, gemengde scholen zullen kiezen. De ASKO is bezig om met het openbaar schoolbestuur af te spreken dat beide nieuwe scholen geen leerlingen in de aangrenzende wijken gaan werven, ook al is er weinig aanwas van leerlingen uit de nieuwbouw.

De negen afspraken van de besturen in Amsterdam om segregatie in het onderwijs tegen te gaan:

1. De schoolbesturen voeren geen beleid waarbij de keuzevrijheid van ouders wordt beperkt, maar stellen wel beperkingen op die voortkomen uit de schoolbestuurlijke startnotitie.
2. Schoolbesturen streven primair naar kwalitatief goed onderwijs op alle scholen.
3. De schoolbesturen streven ernaar dat iedere schoolpopulatie een afspiegeling van de buurt is. Kinderen moeten in hun eigen woonomgeving naar een basisschool kunnen. Kinderen uit het voedingsgebied van de school krijgen dus voorrang. Schoolbesturen maken regionaal afspraken over ongewenste segregatie-effecten.
4. De schoolbesturen stellen gezamenlijk het voedingsgebied per school vast op basis van demografische en schoolspecifieke gegevens. De schoolbesturen streven naar "maatwerk per gebied" en ambiëren kwaliteit te bieden. Het zijn daarom de schoolbesturen die beslissen wanneer zij onderlinge afspraken willen maken over gereguleerde groei. Aanleiding voor het maken van dergelijke afspraken kan zijn dat de ene school binnen een gebied excessief groeit, terwijl een andere school juist kampt met onderaanmelding.
5. De schoolbesturen leggen de relatie met "passend onderwijs". De schoolbesturen hebben de verplichting de zorgplicht ten aanzien van alle leerlingen uit te voeren. Het schoolbestuurlijke uitgangspunt hierbij is: Alle leerlingen ongeacht hun achtergrond moeten binnen een Samenwerkingsverband (SWV) goed onderwijs kunnen ontvangen, passend bij hun mogelijkheden. Met andere woorden: scholen moeten leerlingen met speciale hulpvragen evenwichtig en eerlijk spreiden.
6. Schoolbesturen stimuleren dat ouders initiatieven ontplooiën om scholen gemengd te maken, waardoor ze de samenstelling van de buurt afspiegelen. Dergelijke initiatieven zijn bruikbaar, snel en adequaat en hebben een positieve invloed op het gehele schoolgebeuren. Naast menging is er sprake van groei, ouderbetrokkenheid en ontwikkeling van nieuwe activiteiten.
7. Alle schoolbesturen hanteren de volgende plaatsingscriteria:
  - eenduidige voorlichting (schoolgrootte, voedingsgebied, etc.)
  - aanmelden kan pas vanaf twee jaar
  - broertjes en zusjes krijgen voorrang
  - schoolbesturen wijzen plaatsen toe op drie vaste momenten in een schooljaar
  - scholen informeren ouders minimaal een halfjaar voor de vierde verjaardag van het kind
  - bij te veel aanmeldingen wordt er formeel gelootDeze criteria zijn bedoeld om ieder kind evenveel kans te geven om geplaatst te worden op een school met een wachtlijst. Per gebied maken schoolbesturen afspraken over de wenselijkheid van een centraal aanmeldpunt.
8. De schoolbesturen maken afspraken over het ontwikkelen van verschillende onderwijsconcepten wanneer er sprake is van nieuwe scholen, bijvoorbeeld in een nieuwbouwgebied. In bestaande gebieden wordt nauwlettend gekeken naar de belangstelling voor een bepaald concept.
9. Jaarlijks vindt evaluatie van de uitgangspunten van het schoolbestuurlijk convenant plaats in Breed Bestuurlijk Overleg (BBO)-verband. Het gaat daarbij om de naleving van afspraken en het zichtbaar maken van resultaten. Tijdens deze evaluatie is alles bespreekbaar, ook het samenvoegen en opheffen van scholen. Helder is dat ieder schoolbestuur autonoom is en uiteindelijk zelfstandig besluiten neemt.

4. PERSONEELSBELEID

4.1 Opleiden in de School (Oplis)

ASKO hecht veel waarde aan het project Opleiden in de school (Oplis). Oplis gaat om het opleiden van nieuwe leerkrachten in de alledaagse praktijk. Pabostudenten brengen dan minder uren door op de Pabo en meer uren op een basisschool. Het verschil met een reguliere stage is dat het aantal uren op de basisschool veel omvangrijker is en dat delen van het curriculum van de Pabo worden behandeld in het project Oplis. Uniek is dat deze studenten voor een belangrijk deel vervolgens worden aangenomen op ASKO scholen.

De opleiding vindt deels plaats door gesubsidieerde projecten. Ook is er deels financiering vanuit de Pabo. De ASKO financiert een groot deel van de extra kosten.

Onderwijskundig

Opleiders in de School hebben een bijdrage geleverd aan het vernieuwde curriculum voor eerstejaars studenten van de Pabo Hogeschool van Amsterdam (HvA) 2010-2011. De bovenschoolse coördinator van de IPABO opleidingsscholen heeft een bijdrage geleverd aan het curriculum voor de opleiding van schoolopleiders in schooljaar 2009-2010.

Organisatorisch

Opleiden in de School is op negen opleidingsscholen ingebed in het integraal personeelsbeleid en kwaliteitszorg van de school en met ingang van 1 augustus 2010 zijn zes nieuwe Opleidingsscholen gestart. De structuur van Oplis is uitgewerkt in een overlegstructuur voor alle betrokkenen: directeur, Opleider in de School, coördinator, projectleider, medewerkers Pabo. In 2010 heeft ASKO een brede visie geaccordeerd, waaruit het strategisch beleidsplan is voortgevloeid. De schoolopleiders van de opleidingsscholen die samenwerken met de IPABO, hebben afspraken gemaakt over het aanbod van intervisie voor Leraren in Opleiding (de zgn. LIO's) en startende leerkrachten. Daarnaast worden er 'in company' mentorentrainingen georganiseerd voor het hele onderwijsteam.

Personeel

Opleidingsscholen kenmerken zich door de opzet van hun teams. Dergelijke teams bestaan uit leerkrachten met begeleidingsvaardigheden die openstaan voor innovatie en (collectief) leren. De teams leggen een kritische en onderzoekende houding aan de dag.

Op de opleidingsscholen zijn in totaal vijftienzeventig geschoolde mentoren, tien geschoolde schoolopleiders, twee geregistreerde VELON school opleiders, tien geschoolde veldassessoren en twee bovenschoolse coördinatoren. Eén opleider is bestuurslid van de Vereniging Lerarenopleiders Nederland (VELON) & Stichting Register Lerarenopleiders (SRLo) Drie leerkrachten volgen een Master in het kader van Opleiden in de School: Onderwijskunde, Integrale begeleidingskunde en Leren en innoveren.

Onderzoek

Begeleiders van onderzoeksgroepen van de Academische Opleidingsscholen zijn geschoold in onderzoeksvaardigheden door de lector van het lectoraat 'Leren en Innoveren' van de HvA. Een bovenschoolse onderzoeker, Marijn Tanis, doet samen met leerkrachten van de Achthoek, de Mijlpaal en de Archipel onderzoek naar het spelingsonderwijs binnen het Ontwikkelingsgericht Onderwijs in groep 3.

Er is een masteronderzoek afgerond door Saskia van Caem, coördinator ASKO Oplis en adjunct-directeur St. Jan 'De weg van nieuwe kennis op de Academische Opleidingsschool, onderzoeksgroepen op de St. Jan'.

Op de academische opleidingsschool St. Jan wordt het project Krachtig Meesterschap in samenwerking met de Vrije Universiteit en scholen voor voortgezet onderwijs uitgevoerd. Het project houdt zich onder andere bezig met onderzoek naar handelingsverlegenheid van leraren bij externaliserend, lastig leerlinggedrag.

Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO)

Opleiders in de School leveren een bijdrage aan het ontwerp van het OGO-curriculum van de HvA, dat de basis vormt voor het certificeringstraject door de OGO-Academie. De eerste studenten volgen een OGO-specialisatie en ontwikkelen zich voor het deelcertificaat en volledig certificaat OGO. Honderdzestig mensen hebben in 2010 deelgenomen aan de OGO-workshops. Zij delen hun kennis met collega's.

Publicaties

Twee keer is de 'Opleiden in de Schoolkrant' uitgegeven. Deze krant is op alle ASKO-scholen verspreid en ook verstuurd aan andere betrokkenen bij Oplis. In de krant werden alle actuele ontwikkelingen en activiteiten binnen Oplis gerapporteerd.

In het boek 'Stuiteren en Spiegelen' is vanuit Oplis een artikel geschreven over Ontwikkelingsgericht Onderwijs en Wetenschap & Techniek (W&T). Een aantal studenten heeft op ASKO-scholen ervaringen opgedaan met W&T.

Ook heeft Oplis een onderzoeksverslag gepubliceerd waarin de veranderende kennis, vaardigheden en attitude van tweedejaars en derdejaars studenten van de Academische OGO opleidingsschool gedurende de uitvoering van hun actieonderzoek zijn gemeten.

In het boek 'Perspectieven op samen leraren opleiden', is een hoofdstuk gewijd aan een ASKO opleidingsschool: 'Samen opleiden, case van opleidingsschool St. Jan'.

Young Professionals

Voor de tweede keer zijn de afstuderende studenten op ASKO-scholen, de Young Professionals van de ASKO, uitgenodigd voor een bijeenkomst waarin we meer informatie geven over wat de ASKO is, welke scholen bij ASKO horen, welke visie ASKO heeft op onderwijs, wat je kunt verwachten als startende leerkracht op een ASKO-school.

Universitaire Pabo

In september 2010 zijn twaalf studenten van de Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA) op twee Academische OGO Opleidingsscholen gestart, en zeven studenten van PA kwadraat, dit is de academische Pabo van de VU op de opleidingsscholen St. Jan, de Regenboog, de Mijlpaal en de Achthoek. Er is een Academische Opleider in de School aangesteld die de studenten van de UPvA begeleidt op leerkrachtvaardigheden en onderzoeksvaardigheden. De Opleiders in de School en de directie van de Achthoek en de Mijlpaal zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de UPvA.

4.2 Verzuim- en arbeidsreïntegratie

In het Arbo-verslag wordt gerapporteerd over de activiteiten op het terrein van de arbowedgeving, het ziekteverzuimbeleid en de reïntegratieactiviteiten die in 2010 zijn ondernomen of in gang gezet. Het doel is om aan te geven in welke mate aan de wettelijke bepalingen is voldaan en in hoeverre de geplande bedrijfsdoelstellingen voor 2010 zijn gerealiseerd. Deze bedrijfsdoelstellingen heeft ASKO geformuleerd als speerpunten in het streven naar een professioneel werkgeverschap. Het gaat om:

- Het beperken en voorkomen van de (actuele) risico's die het werken bij de ASKO met zich meebrengt, zoals bedoeld in de Arbowed.
- Het verminderen van het ziekteverzuim door het voeren van een actief Arbobeleid.
- Het begeleiden van medewerkers bij reïntegratie in de eigen of een andere functie.

RI&E

Volgens de Arbo-wet is iedere werkgever verplicht om te beschikken over een actuele risico inventarisatie en evaluatie (RI&E). Dit geldt voor iedere school van de ASKO. Deze RI&E bevat de risico's voor de gezondheid die het werken bij de ASKO met zich meebrengt. In een plan van aanpak dat wordt gebaseerd op de RI&E, moeten geconstateerde risico's worden aangegeven. Daarbij moet het tijdsplan worden vermeld waarbinnen die risico's opgeheven/aangepakt zullen worden en door wie. Bij controle van de arbeidsinspectie dient de directeur van de school een actuele RI&E en plan van aanpak te kunnen overleggen.

In 2008 is op iedere ASKO school een dergelijke RI&E gehouden. In het schooljaar 2010-2011 is een inventarisatie gemaakt van de huidige stand van zaken.

Met iedere schooldirecteur is een gesprek gevoerd. Tijdens dit gesprek zijn de volgende onderwerpen besproken:

- >Stand van zaken omtrent de RI&E.
- >Stand van zaken omtrent het plan van aanpak.
- >Aanpak van de psychosociale arbeidsbelasting.
- >Overige aandachtspunten.

Uit de gevoerde gesprekken komen samengevat de volgende conclusies: De scholen binnen de ASKO hebben de maatregelen uit het plan van aanpak 2008 serieus opgepakt. Bij enkele scholen zijn nog niet alle zaken opgepakt en/of opgelost. De psychosociale arbeidsbelasting van de medewerkers wordt tijdens de functioneringsgesprekken aan de orde gesteld. Daarnaast hebben enkele scholen mee gedaan aan een personeelstevredenheidsspeiling door Scholen met Succes.

Tien scholen en het bestuurskantoor hebben geen actuele RI&E. Zes scholen beschikken niet over een ontruimingsplan en op twee scholen ontbreken calamiteiteninstructies. Al deze scholen bevinden zich in een overgangssituatie, hetzij vanwege ingrijpende verbouwing, hetzij vanwege nieuwbouw. Op de scholen die voorzien zijn van een Quairo Easy Ventilation waren klachten over de bediening van dit instrument. Tot slot hebben enkele schooldirecteuren laten weten dat ze verschillende groepen medewerkers een PMO (Preventief Medisch Onderzoek) willen aanbieden.

BHV (Bedrijfshulpverlening)

De BHV is in bovenstaande inventarisatie meegenomen. Ten aanzien van de BHV zijn er geen opvallende algemene zaken aangetroffen. Op een aantal scholen is geconstateerd dat reflecterende vestjes voor de BHV-ers ontbraken. Inmiddels heeft de ASKO 263 BHV-ers.

Ziekteverzuimbeleid

De ASKO beschikt sinds enkele jaren over een uitgebreid ziekteverzuimbeleid. Daarin staat de terugkeer bij ziekte van de medewerker in zijn/haar eigen functie centraal. Om dat doel te realiseren is een contract aangegaan met de Arbodienst Tredin. Voor degenen die niet meer in een functie bij de ASKO kunnen terugkeren wordt onder meer Loyalis ingeschakeld. Dit reïntegratiebedrijf begeleidt de desbetreffende medewerker naar een functie buiten de ASKO, binnen of buiten het onderwijs.

Cijfers

De verzuimcijfers geven het volgende beeld:

Jaren	2010	2009	2008
Verzuimpercentage ASKO	6,3	5,8	5,1

Deze cijfers laten zien dat het ziekteverzuim op alle ASKO scholen in 2010 met een halve procent is gestegen ten opzichte van 2009. De cijfers van de stichting Samenwerkingsscholen Katholiek/P.C. Basisonderwijs zijn niet in dit overzicht opgenomen.

De enige school van deze stichting, de IJsbreker, had in 2010 slechts drie medewerkers die nauwelijks ziekteverlof hebben opgenomen. Inmiddels is een overleg gepland met het Vervangingsfonds om te bespreken op welke wijze het fonds ASKO kan begeleiden om het ziekteverzuim van de andere stichtingen van de ASKO te beperken. Daarbij komen subsidiemogelijkheden vanuit het Vervangingsfonds (VF) ter sprake. Scholen die deelnemen aan het KBA-traject (St. Aloysius, De Boomgaard, De Botteloef, Bisschop Huibers, St. Lukas, St. Paulus, De Waaier en De Willibrord) hebben over het algemeen een verhoogd ziekteverzuim.

Ziekteverzuim wordt een standaard onderdeel van het jaarplan, waarin regiomanager en schooldirectie afspreken hoe zij het ziekteverzuim willen beperken. Dit geldt ook voor het bestuurskantoor.

Leeftijdopbouw

ASKO heeft een evenredige verdeling van het personeelsbestand. Zie onderstaande tabel.

Personeelsverdeling naar leeftijd bij ASKO

Leeftijdscategorie	Procentueel	Totaal
15 tot 24 jaar	6,3%	69
25 tot 34 jaar	25%	275
35 tot 44 jaar	20,9%	230
45 tot 54 jaar	28,3%	311
55 tot 65 jaar	19,5%	214
	100%	1099

De ziekteverzuimpercentages per leeftijdscategorie laten zien dat oudere werknemers meer verzuimen dan hun jongere collega's. In deze tabel is te lezen hoeveel procent van alle beschikbare arbeidscapaciteit per leeftijdscategorie in 2008, 2009 en 2010 'verloren' is gegaan na een 'beroep op ziekte'.

Verzuimpercentage per leeftijdsgroep bij ASKO in 2008-2009-2010

Leeftijdscategorie	Verzuimpercentage totaal		
	2010	2009	2008
15 tot 24 jaar	1,3%	1,6%	1,2%
25 tot 34 jaar	3,8%	3,8%	3,2%
35 tot 44 jaar	5,8%	4,8%	4,4%
45 tot 54 jaar	7,2%	6,7%	6,4%
55 tot 65 jaar	9,2%	8,9%	7,2%

Meldingsfrequentie en leeftijdsopbouw

De meldingsfrequentie van ASKO is 1,25 (in 2009 was dit 1,30). Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde dat 1,2 bedraagt. Een hoge meldingsfrequentie kan duiden op een cultuur waarin men verzuim ziet als een vorm van geaccepteerd gedrag. Een hoge meldingsfrequentie kan ook een indicatie zijn voor een te zware belasting van werknemers. Werknemers melden zich dan geregeld kortere tijd ziek om op kracht te komen. Dit kan onder ander meer verband houden met de leeftijdsopbouw in de organisatie.

Uit de verzuimanalyse 2010 bleek verder dat psychische aandoeningen ziekteverzuim en langdurige arbeidsongeschiktheid veroorzaken. Ziekteverzuim wegens psychische aandoeningen komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen en het meeste risico zit in de leeftijdsgroepen 30-39 jaar en 40-49 jaar. Het aantal dagen verzuim om deze reden is het hoogst in de publieke sector en het onderwijs, gevolgd door financiële dienstverlening en de gezondheidszorg.

Frequent verzuim

Van frequent verzuim is sprake als iemand twee keer binnen een maand verzuimt, of drie keer binnen een half jaar, of vier keer binnen een jaar.

Langdurige zieken

ASKO zet maximaal in op ondersteuning van langdurig zieken, zodat zij het werk weer kunnen hervatten. Die ondersteuning kan bestaan uit de inzet van een bedrijfsmaatschappelijk werker of psycholoog. Andere keren kan een werkplek in materiële zin worden aangepast aan fysieke beperkingen. Per individu wordt bekeken welke hulp noodzakelijk is en welke partij die hulp het beste kan bieden. Indien mogelijk vraagt ASKO extra subsidie aan om deze hulp te betalen.

Sociaal Medisch Overleg

Maandelijks wordt een Sociaal Medisch Overleg (SMO) gehouden waarin de school-directies overleggen over de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuimbeleid. De belangrijkste onderwerpen zijn: het welzijn op de school en de stand van zaken rond langdurig zieke medewerkers. Aan het SMO nemen naast de schooldirecties de betreffende regiomanager, de arbeidsdeskundige en de Arbo, Verzuim en reïntegratie (AVR)-coördinator deel. De opzet is om directies te ondersteunen bij het creëren van een gezonde werkomgeving. In 2010 is tien keer een dergelijk SMO gehouden waarvan iedere school minimaal één keer deelnam.

Reïntegratieactiviteiten

De wet "Poortwachter" verplicht om een medewerker te begeleiden naar een functie buiten de ASKO, als tijdens het ziekteverzuim blijkt dat hij/zij niet meer kan terugkeren naar de eigen functie of een andere (aangepaste) functie binnen de ASKO. Om medewerkers nog beter te kunnen ondersteunen bij het begeleiden naar een functie buiten de ASKO, is met drie bureaus een raamovereenkomst gesloten. In 2010 hebben drie medewerkers gebruik gemaakt van deze overeenkomst. Daarnaast zijn vier mensen ontslagen die arbeidsongeschikt zijn geworden. Drie anderen zijn na ontslag in verband met de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) herbenoemd in een functie met minder uren per week. De WIA is de wet die de WAO vervangt.

Eigen risico dragerschap WIA

De ASKO is sinds 1 juli 2010 eigen risicodragers. UWV blijft inhoudelijk verantwoordelijk voor de toekenning van een WIA-uitkering, op basis van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid, maar de ASKO is financieel verantwoordelijk. De ASKO heeft dit verzekerd bij OHRA.

De ASKO besteedt continu aandacht aan de gezondheidsrisico's van de medewerkers. De aandacht verschuift langzaam van curatieve naar preventieve acties. Ook in 2011 legt de ASKO het accent op preventief beleid.

4.3 Loopbaanbegeleiding

Sinds september 2009 heeft de afdeling Personeel & Organisatie (P&O) haar diensten uitgebreid met loopbaanbegeleiding. Interne medewerkers die om diverse redenen zijn vastgelopen in hun werk, kunnen de hulp inroepen van een intern loopbaanadviseur. Een loopbaantraject kan ook deel uitmaken van een outplacementovereenkomst. Een traject bestaat gemiddeld uit vier tot zes sessies. De kandidaten voeren opdrachten uit die tijdens de gesprekken worden besproken. Uit de cijfers blijkt dat er steeds meer vraag naar is. Interne loopbaanbegeleiding biedt enerzijds een toegevoegde waarde en anderzijds een kostenbesparing op externe aanbieders.

Jaar	Aantal kandidaten	Onderdeel Outplacement	Resultaat: Uitgestroomd	Resultaat: Nieuwe functie/taken	Resultaat: Mobiliteitsspool
2009	4	1	2	1	1
2010	7	1	3	1	1
2011 tot heden	5	-	-	2	1
Totaal	16	2	5	4	3

Young Professionals

Sinds drie jaar organiseert de afdeling P&O introductiemiddagen voor afstuderende (LIO)-stagiaires. Deze middagen worden steeds beter bezocht. De afdeling P&O verzorgt de praktische informatie over werken bij de ASKO en er komt een directeur aan het woord die vertelt over de dagelijkse gang van zaken in de school. Een startende leerkracht deelt zijn ervaringen. Toekomstige leerkrachten hebben duidelijk behoefte aan dergelijke bijeenkomsten. Anderzijds is het een goed instrument om de scholen van de ASKO onder de aandacht te brengen.

Jaar	Aantal deelnemers
2008 (alleen LIO-stagiaires)	8
2009 (alle geïnteresseerde stagiaires)	11
2010 (alle geïnteresseerde stagiaires)	16

Stedelijke kweekvijver

In 2010 hebben de afdelingen P&O van vijf bijzondere onderwijsbesturen besloten een stedelijke kweekvijver op te starten. Hiermee is de interne kweekvijver van de ASKO vervallen. De nieuwe kweekvijver is zowel bedoeld voor managementfuncties als voor middenmanagementfuncties. Aanmeldingen gebeuren per rato naar grootte van het bestuur. ASKO kan vijf kandidaten per traject aanleveren. Het eerste traject is inmiddels van start gegaan. ASKO begeleidt de trajecten samen met Magistrum, het instituut dat de opleiding verzorgt. Voor het middenmanagement is het mogelijk aan het einde van het traject een certificaat te behalen. Met dit certificaat kunnen medewerkers vrijstellingen krijgen voor vervolgopleidingen. Er is inmiddels voor 2011 al een wachtlijst. Een stedelijke kweekvijver voor intern begeleiders is in voorbereiding.

4.4 Invoering functiemix

Het loopbaanperspectief voor leraren in het primair onderwijs is gering. PABO-afgestudeerden beginnen hun carrière in het basisonderwijs in een LA-functie. En in veel gevallen zullen zij gedurende hun loopbaan in deze LA-functie werkzaam blijven, tenzij zij doorstromen naar een andere sector of een leidinggevende functie. Dit maakt de arbeidsmarktpositie van het primair onderwijs kwetsbaar. Immers, in het voortgezet onderwijs beginnen leraren in een LB-functie en is er een aanzienlijke kans op doorstroming naar een LC-functie. In een krappere wordende arbeidsmarkt dreigen leraren te vertrekken naar het voortgezet onderwijs. De invoering van de functiemix biedt de mogelijkheid om het loopbaanperspectief van de leraren in het PO sterk te verbeteren, waardoor leraren uitgedaagd worden zich gedurende hun loopbaan te blijven ontwikkelen.

De invoering van de functiemix binnen de ASKO

In maart 2010 begonnen de contouren rondom de invoering van de functiemix al langzaam zichtbaar te worden. Op de studietweedaagse in maart was het thema van de eerste dag: "Hoe zet je mensen in hun kracht?". De onderwerpen die daarbij aan de orde kwamen:

- Competentiegericht begeleiden/beoordelen.
- SchoolsPECIEKE indicatoren vaststellen.
- Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP)-gesprek en SMARTIE formuleren van de POP.
- bekwaamheidsdossier en personeelsdossier.
- de verschillende manieren van beoordelen.

Op deze studiedag is onderzocht wat de scholen nodig hebben bij het invoeren van de functiemix.

Op 1 augustus 2010 is op alle ASKO-scholen de functiemix ingevoerd. Er zijn 29 medewerkers benoemd in een LB-functie. Geen enkele medewerker heeft bezwaar gemaakt bij afwijzing of op de procedure.

De ASKO-criteria:

1. Een aanstelling van minimaal wtf 0,5000 met overwegend een lestaak.
2. Een volledig ingevuld bekwaamheidsdossier inclusief gespreksverslagen uit de gesprekkencyclus.
3. Minimaal twee jaar relevante onderwijservaring.

Nieuwbouwprojecten ASKO

Bijzondere momenten van ASKO-scholen

De Satelliet

Dr. Plesmanschool

Het Bovenland

5. HUISVESTING

5.1 Brede School

Heeft de "Brede School" toekomst? Of moeten de ASKO, het bestuur, het bestuurskantoor, de scholen en de overheid zich afvragen of zij in staat zijn de "Brede School" daadwerkelijk toekomst te bieden?

Het fenomeen "Brede School" vraagt om een andere manier van denken, maar ook om het loslaten van ogenschijnlijke zekerheden. Willen betrokkenen bijvoorbeeld schoolruimten delen met anderen? Dat vraagt om ondernemerszin en het durven nemen van risico's. De vraag dringt zich op of wij gezamenlijk ertoe in staat zijn om andere wegen te bewandelen. "Samen op weg om de Brede School toekomst te bieden?"

De ASKO is beslist niet somber gestemd, maar de problematiek omtrent het beheer van "Brede Scholen" wordt steeds complexer. Het is daarom belangrijk om tijdig te bedenken wat we met een Brede school in een bepaalde buurt willen bereiken. De vorm dient de inhoud te volgen en niet andersom. Het formuleren van het inhoudelijk concept is van groot belang. Daarna komt de vertaalslag naar de vorm.

Het gebouw

Het gaat hierbij niet alleen over het gebouw, maar ook over de eigendomsverhouding en de wijze van beheer. Voor brede scholen in bestaande schoolgebouwen is het bijzonder lastig om te komen tot een gezonde financiële en materiële huishouding. Bij nieuwbouw zijn er kansen als de problematiek op tijd wordt onderkend en aangepakt.

De afdeling Materiële Zaken heeft in de afgelopen jaren de nodige ervaring opgedaan bij de realisatie van de nieuwbouw van "Brede Scholen". Bij nieuwbouw van de Brede School Mgr. Bekkers is gekozen voor een Vereniging van Eigenaren (VVE), waarin Stadsdeel Noord en ASKO participeren. Ook voor de nieuwbouw van de Brede School St. Lukas, die wordt opgeleverd in 2011, is gekozen voor de VVE – constructie, waarvan niet alleen Stadsdeel Nieuw West en ASKO lid zijn, maar ook woningbouwvereniging Ymere. De praktijk zal uitwijzen of deze Brede Scholen tot een sluitende exploitatie weten te komen.

Stedelijke Werkgroep

De ASKO neemt deel aan een stedelijke werkgroep, die zich bezig houdt met beheer en exploitatie van Brede Scholen in multifunctionele accommodaties. Deze werkgroep probeert inzicht te krijgen in de knelpunten rond beheer en exploitatie.

Belangrijke vragen daarbij zijn: Hoe komen we tot een eenduidige aansturing van de Brede School en hoe beleggen wij de financiële verantwoordelijkheden en verdelen we de exploitatierisico's?

De ASKO streeft ernaar om een succes te maken van de Brede School, een plek waar school, buurt en samenleving plezier aan beleven.

5.2 Projecten in uitvoering en voorbereiding

St. Lukas: De school maakt onderdeel uit van een gebouwenblok met 72 sociale huurwoningen in de stadsvernieuwingswijk Reimerwaal in stadsdeel Nieuw West. De nieuwe school heeft een huisvestingscapaciteit voor twintig groepen leerlingen. Daarnaast zijn er ruimten gerealiseerd voor de VVE, een peuterspeelzaal, een ouderkamer en extra ruimten voor de naschoolse opvang. Tevens is een gymnastiekaccommodatie gerealiseerd. De nieuwbouw van de St. Lukas is 15 december 2010 opgeleverd. Het gebouw is in de kerstvakantie 2010/2011 in gebruik genomen.

Het Bovenland: De nieuwbouw van Het Bovenland is geschikt voor het huisvesten van twaalf groepen leerlingen. Het gebouw is zo ontworpen dat het op een relatief eenvoudige wijze uitgebreid kan worden met vier lokalen. In het lesgebouw worden ruimten gerealiseerd ten behoeve van naschoolse opvang en een peuterspeelzaal. Op het terrein wordt een aparte gymnastiekaccommodatie gerealiseerd. De bouw is officieel 1 juni 2010 gestart en zal naar verwachting begin juli 2011 klaar zijn.

Dr. Plesmanschool: Na vele jaren van juridische procedures over de bouwvergunning zijn de bouwactiviteiten eindelijk gestart. Op het bestaande lesgebouw wordt, middels een zelfdragende constructie, een complete nieuwe verdieping gerealiseerd voor zes groepen leerlingen. Een gedeelte van het bestaande lesgebouw wordt ook aangepast. Tijdens de bouwactiviteiten is, met het oog op veiligheid, de school groten-deels elders gehuisvest. Naar verwachting zullen de werkzaamheden in juli 2011 klaar zijn.

De Satelliet: Het lesgebouw wordt verbouwd en uitgebreid met drie groepslokalen en een gemeenschappelijke ruimte. Na een lange procedure over de bouwvergunning zijn de werkzaamheden medio 2010 gestart. Naar verwachting is het werk in juni 2011 klaar. Met het oog op veiligheid heeft de school twee groepen leerlingen gehuisvest in tijdelijke huisvesting, die op het schoolplein is geplaatst.

St. Jan: Het lesgebouw is uitgebreid met een tweetal groepsruimten aan de achterzijde van het schoolgebouw.

Wespennest: Het lesgebouw is uitgebreid met één groepsruimte en een personeelsruimte.

Ijsbreker: In het deelgebied Overhoeks / Buiksloterham is de Ijsbreker, samen met een openbare school, op 1 november gestart in tijdelijke huisvesting. Daar zijn ruimten gerealiseerd voor de VVE en NSO. Ook kan de school daar gebruik maken van een gymnastiekzaal. Omdat de woningbouw in dit deelgebied stagneert, zal de school naar alle waarschijnlijkheid nog zeker tot 2016 in dit tijdelijke gebouw zijn gehuisvest. Daarna verhuist de school naar een permanent gebouw in het deelgebied Buiksloterham, waar de school deel uitmaakt van een blok woningen.

De Avonturijn: Tijdens werkzaamheden in een vakantie is in het schoolgebouw asbest vrijgekomen. Daarop is de school per direct tijdelijk elders gehuisvest. Het schoolgebouw is gesaneerd en kon eind 2010 weer in gebruik worden genomen.

In voorbereiding (vanaf 2011)

- De Pool: aanpassen lesgebouw, vervangen van gevelkozijnen en aanbrengen buitenzonwering.
- De Waaier: aanpassen, uitbreiden lesgebouw.
- De Archipel: nieuwbouw met naschoolse voorzieningen en gymzaal in deelgebied IJ-49 te IJburg.
- St. Rosa: vervanging van de tijdelijke huisvesting door permanente uitbreiding.
- St. Jozef: uitbreiden lesgebouw met twee groepen leerlingen.
- A. Bekema: vervangende nieuwbouw, samen met een openbare school, in het centrumgebied van Duivendrecht.

5.3 Project Frisse Scholen

Vermindering CO₂-productie

Begin 2007 heeft de gemeente Amsterdam de intentie uitgesproken om in 2025 te komen tot een vermindering van veertig procent van de CO₂-productie ten opzichte van 1990. Om deze doelstelling te bereiken is het project Nieuw Amsterdams Klimaat gestart en het Klimaatbureau opgericht. Het primair onderwijs is één van de sectoren waar het Klimaatbureau mee samenwerkt.

In januari 2008 is in samenwerking met stadsdeel Westerpark, GGD, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO), samenwerkende Stadsdelen en drie schoolbesturen (Amsterdam-West Binnen de Ring, ASKO, AMOS) een pilot opgestart waarbij drie basisscholen betrokken waren, waaronder onder meer ASKO-school de Bron. De doelstelling van de pilot was om een aanpak uit te werken voor het verbeteren van schoolgebouwen. Het plan van aanpak omvat energiebesparende maatregelen, maatregelen die het binnenklimaat verbeteren en klimaateducatie.

De resultaten van deze pilot heeft het Klimaatbureau ertoe bewogen om gezamenlijk met andere steden in 2008 een lobby bij het Rijk te beginnen. De lobby beoogt aanvullende financiën te verwerven om het binnenklimaat van basisscholen te verbeteren. Deze lobby heeft er toe geleid dat op 31 augustus 2009 het rijk een eenmalige specifieke uitkering in het leven heeft geroepen: *Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009*. De Gemeente Amsterdam, stadsdelen en schoolbesturen hebben naar aanleiding daarvan samenwerkingsafspraken gemaakt, welke zijn verwoord in een uitvoeringsconvenant. Op basis van de input van stadsdelen is door het Klimaatbureau een (gefaseerde) lijst opgesteld van alle mogelijke scholen die in aanmerking komen voor het stadsbrede verbeterprogramma.

Deelname ASKO-scholen verbeterprogramma

De ASKO-scholen die onderdeel uitmaken van de eerste fase van het verbeterprogramma zijn: De Avonturijn, St. Paulus, De Botteloef, Elisabeth Paulus, Bisschop Huibers, St. Lidwina, De Regenboog en de Waaier. In de zomervakantie van 2010 (met uitzondering van de St. Paulusschool) zijn bij deze scholen, onder begeleiding van de afdeling materiële zaken, de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Al het enkelglas uit de gevelkozijnen is vervangen door hoogwaardig dubbelglas (zogenoemde HR++ beglazing).
- De verlichting is vervangen door hoogfrequente verlichting welke bij een sterke lichtinval automatisch wordt gedimd (de zogenoemde daglicht afhankelijke regeling). Wanneer er geen activiteit in de ruimte plaatsvindt gaat deze verlichting automatisch uit (aanwezigheidsdetectie).
- Er is in de lokalen mechanische ventilatie aangebracht welke automatisch meer/minder gaat ventileren wanneer dit nodig is (CO₂ gestuurde mechanische ventilatie).
- De verwarmingsketels zijn opnieuw ingesteld, en alle radiatorkranen zijn hersteld of, waar nodig, vervangen.

6. INFORMATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE

Nieuw systeem

De leerling administratie en -volgsystemen die in gebruik waren, bleken niet meer aan de eisen van deze tijd te voldoen. Gegevens aan externen verstrekken bleek bijzonder omslachtig. Na een uitgebreid onderzoek waarbij verschillende systemen met elkaar zijn vergeleken, heeft de ASKO gekozen voor *Parnassys*, een modern geïntegreerd *webbased* programma. *Webbased* wil zeggen dat het systeem via het internet toegankelijk is. De kracht van dit systeem zit onder meer in de rapportages die ook bovenschools gemaakt kunnen worden.

De uitvoering van dit project vond plaats in het eerste half jaar van 2010; alle gegevens van alle scholen moesten worden overgezet en de teams moesten geschoold worden in het gebruik van de nieuwe omgeving. Tijdens dit project heeft de ASKO niet alleen veel aandacht besteed aan de technische aspecten, maar ook aan organisatie, communicatie en scholing. Er is ruim de tijd genomen voor het migratieproces, scholen stapten in groepen over zodat de projectleiders voldoende tijd hadden voor persoonlijk contact, hulp en nazorg.

Veiligheid en Privacy

Mede omdat *Parnassys* via het internet toegankelijk is, was het noodzakelijk om het veiligheids- en privacybeleid binnen de ASKO aan te scherpen. In overleg met de scholen, bestuur, Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de directie van de ASKO is een privacy protocol opgesteld. Een (belangrijk) onderdeel van dit protocol vormt het wachtwoordenbeleid. Dit beleid is op de gehele ASKO van toepassing. Om dit beleid op de scholen toe te kunnen passen zijn er technische aanpassingen binnen de schoolnetwerken doorgevoerd. Ook zijn medewerkers zich nu beter bewust van de mogelijke veiligheidsrisico's omdat het privacy protocol met enige regelmaat binnen de scholen op de agenda staat.

Energiebesparing

Op de ASKO scholen werken veel mensen die graag vanuit huis op het schoolnetwerk inloggen. Hiervoor is het noodzakelijk dat er op de school, per gebruiker die thuis werkt, een PC aanstaat. Deze PC blijft aan staan ook wanneer er niet mee wordt gewerkt. Vooral tijdens vakantie is dit zonde van de energie. Om energie te besparen is medio 2010 de groene afstandsbediening op de scholen ingevoerd, waarmee medewerkers deze PC op afstand aan en uit kunnen zetten.

Een ASKO-breed communicatieplatform

De ASKO wil de interne-en externe communicatie sterk verbeteren door gebruik te maken van moderne technische mogelijkheden. Besloten is om één breed communicatieplatform in te richten bestaande uit een geïntegreerde mail-, intranet- en web omgeving. Medewerkers kunnen elkaar dan beter vinden. Het wordt hierdoor makkelijker om kennis te delen, samen te werken en te leren. Daarnaast kunnen we ons extern professioneler presenteren met websites die gemakkelijk te onderhouden zijn. Eind 2010 heeft ASKO een plan opgesteld en samenwerking gezocht met partijen die ons kunnen ondersteunen in het realiseren van deze ambities. De verwachting is dat het communicatieplatform medio 2011 operationeel is. Volledige implementatie zal een jaar of twee gaan duren. Uiteraard zal de ASKO waar nodig scholing en ondersteuning bieden.

De vernieuwde website ASKOscholen.nl

7. DE ASKO ORGANISATIE

7.1 De ASKO-stichtingen

ASKO

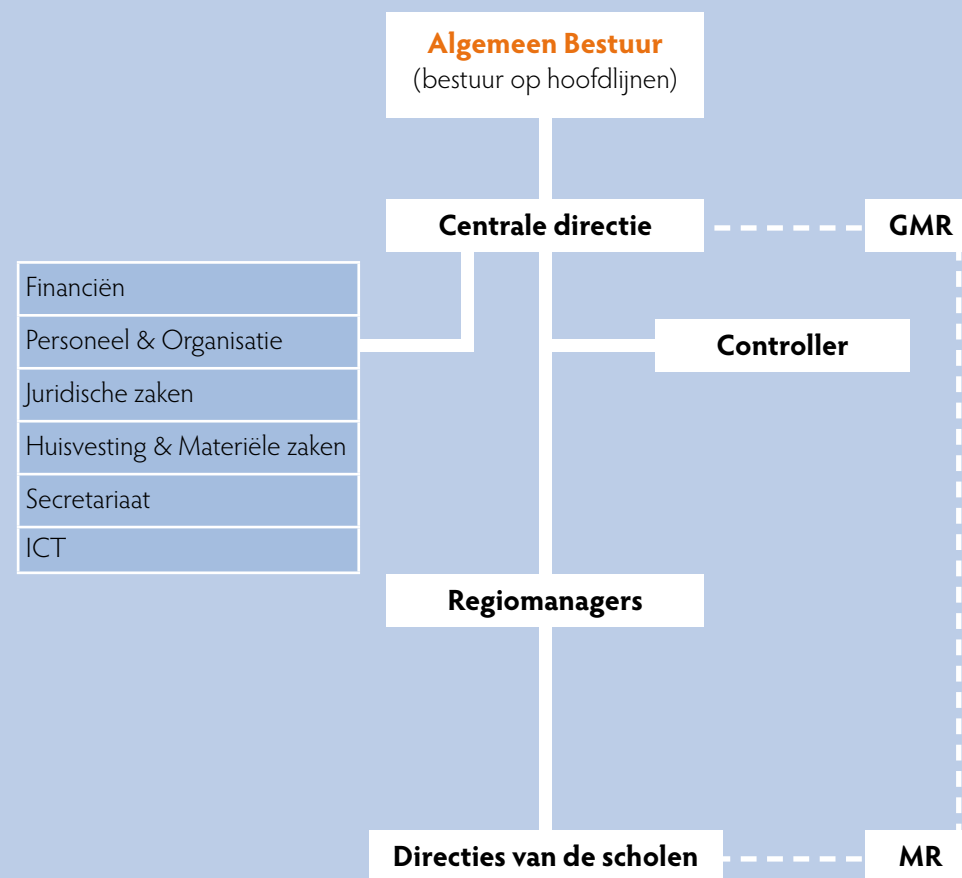
De ASKO (voluit de Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs) is in 1954 opgericht en omvat vier katholieke stichtingen en een oecumenische stichting.

Dit zijn:

- * De Stichting Amsterdamse Samenwerkende Katholieke Basisscholen;
- * De Stichting Katholieke Basisscholen Amsterdam;
- * De Amsterdamse Stichting Katholiek Basisonderwijs;
- * De Stichting Samenwerkend Katholiek / Protestants-Christelijk Basisonderwijs
- * De Stichting Amsterdamse Katholieke Kinderopvang

Alle stichtingen worden door hetzelfde bestuur geleid. De eerste vier stichtingen vormen het bevoegd gezag over drieëndertig basisscholen in en om Amsterdam (zie bijlage). De vijfde stichting (AKKO) heeft als statutaire doelstelling het exploiteren van peuterspeelzalen. Deze stichting is op dit moment inactief. In 1993 heeft de ASKO een eigen bestuurskantoor opgericht en sinds januari 2010 heeft het bestuurskantoor een eigen kantoor aan de Kalfjeslaan in Amsterdam.

7.2 Organogram

7.3 ASKO scholen

De Achthoek	Baron G.A. Tindalplein 12	1019 TJ Amsterdam
Admiraal de Ruyter school	A Bestevaerstraat 42-44	1056 HP Amsterdam
St. Aloysius	Westerstraat 297	1015 MH Amsterdam
St. Antonius	Lastageweg 50	1011 DB Amsterdam
De Archipel	Frans Zieglerstraat 7	1087 HN Amsterdam
St. Augustinus	De Gouwe 21	1121 GC Landsmeer
De Avonturijn	Rustenburgerstraat 236	1073 GK Amsterdam
A. Bekema	Zonnehof 7-8	1115 TZ Duivendrecht
Mgr. Bekkers	Volendammerweg 160	1024 JR Amsterdam
De Biënkorf	Mariëndaal 11	1025 BT Amsterdam
De Boomgaard	Gibraltarstraat 61	1055 NK Amsterdam
De Botteloef	Overslag 1	1034 RR Amsterdam
Het Bovenland	Akersluis 1	1066 ER Amsterdam
De Bron	Van Beuningenstraat 141	1051 XM Amsterdam
St. Catharina	Vechtstraat 88	1079 JN Amsterdam
Elisabeth Paulus	Zaandijkstraat 3	1013 VM Amsterdam
Bisschop Huibers	Jacob Geelstraat 48	1065 VT Amsterdam
De Ijsbreker	Chrysantenstraat 26	1031 HT Amsterdam
St. Jan	Kortenaerstraat 30-32	1057 JN Amsterdam
St. Jozef	Kalfjeslaan 370	1081 JA Amsterdam
Jozefschool Muiden	Kloosterstraat 14	1398 AM Muiden
Jozefschool Weesp	Blomstraat 22	1382 AJ Weesp
St. Lidwina	Linnaeushof 45-46	1098 KM Amsterdam
St. Lukas	Osdorper Ban 134	1069 ZR Amsterdam
De Mijlpaal	Westmallepad 11A	1066 PP Amsterdam
St. Paulus	Koos Vorrinkweg 3-5	1069 JR Amsterdam
Dr. Plesman	Papegaaistraat 4	1171 TK Badhoevedorp
De Pool	Poolstraat 2	1018 LR Amsterdam
De Regenboog	Woudrichemstraat 5	1107 NE Amsterdam
St. Rosa	Varenweg 2	1031 BW Amsterdam
De Satelliet	Kometensingel 52-54	1033 BW Amsterdam
De Waaier	Obiplein 115	1094 RB Amsterdam
Het Wespennest	Breedveld 6	1025 PZ Amsterdam
Willibrord	Diemerparklaan 11	1087 EM Amsterdam

7.4 ASKO-bestuursleden

Mevr. C.A. Spierenburg	Voorzitter
Mevr. A. Kat-Janus	Secretaris
Dhr. H.J.G. Fajdherbe	Penningmeester
Dhr. mr. B.L.J.M. Noy	Bestuurslid
Mw. drs. C.E.M. Levie	Bestuurslid
Dhr. drs. W.M.J. Bodha	Bestuurslid
Dhr. drs. T.A. Schalijs	Bestuurslid

Sport op school

Contacten met ouders:

St. Jan: mountainbiken

Hardlopen: De Regenboog

Rosaschool: schermles

Rosaschool: basketbal

Knutselen met de kinderen

Op de Mgr. Bekkersschool worden allerlei activiteiten georganiseerd om ouders meer bij de school te betrekken.

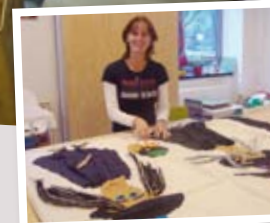
Fitness voor ouders

Diploma voor cursus 'opvoeden enzo'

Ouders helpen bij het maken mozaiekbank

8. FINANCIËN

Rekenen in de klas met Rinze de Roest, fotograaf: Remko Scheepens

8.1 Treasury

Op basis van het advies van de Auditcommissie is in 2010 besloten om de obligaties 2016 (€ 750.000) en 2028 (€ 750.000) te verkopen.

8.2 Risicoparaagraaf

De ASKO heeft in 2010 verschillende activiteiten opgestart c.q. uitgevoerd in de planning en controlcyclus.

- Opstellen strategisch beleidsplan 2011-2015.
- Voorbereiden ASKO jaarplan 2011-2012 gebaseerd op het strategisch beleidsplan. Hierdoor is evaluatie per jaar mogelijk en is het inzichtelijk te maken of strategische doelen gerealiseerd worden in 2015.
- Gelijk trekken van de periode van de schoolplannen aan de periode van het strategisch beleidsplan, zodat de alle schoolplannen meelopen in dezelfde planning en controlcyclus.
- Opstellen managementcontract per school. Hierin zijn een aantal algemene kengetallen opgenomen en zijn schoolspecifieke beleidsaandachtspunten opgenomen.
- Collectieve overstap naar één leerlingvolgsysteem en een uniform minimumstandaard toetsen.
- Structuren van de financiële informatie voor de scholen, centrale directie en bestuur (financiële kwartaalrapportages en twee-maandelijks formatieoverzichten).

In 2011/2012 wordt het managementcontract en het jaarplan voor de scholen gecombineerd (gebaseerd op het schoolplan en strategisch beleidsplan). Dit document vormt voor de scholen een basis voor het te schrijven jaarverslag.

In 2011/2012 zullen real-time overzichten worden ontwikkeld, als sturingsmogelijkheden voor de schooldirecties en de centrale directie.

Binnen de ASKO is specifieke aandacht voor de aanbevelingen van de accountant:

- Europese aanbesteding: per 1 januari 2012 moeten alle verplichten zaken Europees Aanbesteed zijn.
- Subsidievereisten: de afwikkeling van subsidieverantwoordingen wordt centraal gecoördineerd door de eerste medewerker Financiële Administratie.
- Managementinformatie uitbreiden met niet financiële informatie: zie managementcontracten hierboven.
- Service level agreements: de ASKO werkt indien van toepassing met SLA's bij nieuwe contracten (ICT, salarisverwerking, financiële administratie, bedrijfsgezondheidszorg).

8.3 Reservebeleid ASKO

Het eigen vermogen van de ASKO is per 1 januari 2010-2009 €18.531.000. De reserves van de schoolbesturen zijn op dit moment onderwerp van een maatschappelijke discussie.

“Moeten organisaties, die zich in het maatschappelijk middenveld bevinden, aanzienlijke reserves aanhouden?”

In deze discussie heeft het risicoprofiel naast de meerjarenbegroting van een organisatie een centrale plaats. Deze twee instrumenten zijn noodzakelijk om de omvang van het eigen vermogen te bepalen.

De commissie Don heeft naast adviezen over de financiering van het onderwijs in Nederland, een aantal richtlijnen gegeven voor een schoolbestuur met een gemiddeld risicoprofiel.

De risico-inventarisatie van de ASKO en van de Commissie laten vergelijkbare risico's zien:

- Fluctuaties leerlingaantallen;
- Financiële gevolgen arbeidsconflicten;
- Instabiliteit in de bekostiging;
- Onvolledige indexatie van de bekostiging;
- Restriscio.

De commissie Don heeft ingeschat dat een organisatie in het primair onderwijs voor deze risico's een reserve dient te vormen van 5%. In deze benadering is rekening gehouden met een volledige lumpsumfinanciering vanuit de Rijksoverheid en minder projectfinanciering. Aangezien de projectfinancieringen en de hieraan gekoppelde risico's in de nabije toekomst nog zullen bestaan, is de algemene reserve van de ASKO gesteld op 7,5%.

Naast de algemene reserve heeft het bestuur gelden bestemd voor een specifieke doeleinden, zoals opgenomen in de begrote resultaatbestemming in hoofdstuk 8.5.

8.4 Begroting 2011

		2011
Baten en lasten		
Baten		
Rijksbijdragen OCW	45.999.549	
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.593.939	
College-, cursus-, les- en examengelden	-	
Baten werk in opdracht van derden	3.000	
Overige baten	1.508.997	
		49.105.485
Lasten		
Salarissen en sociale lasten	40.337.252	
Lasten personeelsbeleid	2.724.518	
Afschrijvingen	1.627.383	
Huisvestingslasten	3.491.968	
Overige lasten	3.103.108	
		51.284.229
Saldo baten en lasten		-2.178.744

Financiële baten en lasten		
Financiële baten	480.000	
Financiële lasten	-	
Saldo financiële baten en lasten		480.000

Resultaat voor bestemming		-1.698.744
Project opleiden in de school (bestuur)	237.500	
Bekostiging groeiregeling (bestuur)	440.000	
Project ESAN / Kweekvijver (bestuur)	40.000	
Bekostiging ondersteuning directies (bestuur)	250.000	
Project Interne communicatie (bestuur)	95.000	
Bekostiging nieuwe school de Ijsbreker (bestuur)	50.000	
Reserve functiemix (scholen)	106.375	
Kwaliteitsaanpak Amsterdam (scholen)	325.000	
Totaal projecten		1.543.875
Resultaat na bestemming		-154.869

9. JAARREKENING 2010

Alle bedragen in euro's.

Geconsolideerde balans per 31 december 2010 (na resultaatbestemming)

	Ref	2010	2009
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.1.	10.294.235	8.158.762
Financiële vaste activa	1.2.	12.263.587	13.779.203
		22.557.822	21.937.965
Vlottende activa			
Vorderingen	2.1.	4.389.444	4.129.291
Liquide middelen	2.2.	2.600.767	3.822.698
		6.990.211	7.951.989
		29.548.033	29.889.954
Passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	3.1	11.937.160	15.353.039
Bestemmingsreserve	3.2	6.792.586	4.927.278
Onbestemd resultaat		0	0
		18.729.746	20.280.317
Voorzieningen			
	4.1.	660.686	701.105
Kortlopende schulden			
	5.1.	10.157.601	8.908.532
		29.548.033	29.889.954

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2010

	Ref	2010	Begroting 2010	2009
Baten				
Rijksbijdragen	6.1	45.517.596	44.082.403	43.990.656
Overige overheidsbijdragen en – subsidies	6.2	2.260.352	1.421.498	2.042.874
Overige baten	6.3	2.691.560	1.812.930	2.423.412
		50.469.508	47.316.831	48.456.942
Totaal baten				
Lasten				
Personeelslasten	7.1	44.296.339	40.692.146	42.146.472
Afschrijvingen	7.2	1.471.267	1.421.529	1.240.015
Huisvestingslasten	7.3	3.285.644	3.084.740	3.105.451
Overige lasten	7.4	3.786.285	2.907.911	3.256.188
		52.839.535	48.106.326	49.748.126
Totaal lasten				
Saldo baten en lasten		-2.370.027	-789.495	-1.291.184
Financiële baten en lasten				
	8.1	819.456	500.000	744.485
Resultaat		-1.550.571	-289.496	-546.699

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2010

	Ref	2010	2009
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat		-1.550.571	-546.699
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Afschrijvingen	7.2	1.471.267	1.240.015
Mutaties voorzieningen	4.1	-40.419	-476.695
		1.430.848	763.320
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>			
Vorderingen	2.1	-260.153	283.992
Schulden	5.1	1.249.069	3.102.259
		988.916	-3.386.251
Kasstroom uit operationele activiteiten		869.193	3.602.872

Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1.1.	-3.695.749	-2.934.021
Desinvesteringen materiële vaste activa	1.1.	89.009	79.358
Overige investeringen financiële vaste activa	1.2.	1.515.616	-3.516.658
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.091.124	-6.371.321

	Ref	2010	2009
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen		0	0
Aflossing langlopende schulden		0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
Mutatie liquide middelen		-1.221.931	2.768.448

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2010	2009
Stand per 1 januari	3.822.698	6.591.146
Mutatie boekjaar	-1.221.931	-2.768.448
Stand per 31 december	2.600.767	3.822.698

Schoolpleinen om trots op te zijn

Bijzondere momenten van ASKO-scholen

Het doel van de Mgr. Bekkerschool

Natuurgebied bij de St. Augustinus

Mozaïek-ontwerpen van de kinderen van de Regenboog

Toverbal bij De Bron

Het Wespennest: nieuw speeltoestel kleuters

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

1. ALGEMENE TOELICHTING

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de Amsterdamse Stichting voor Katholiek Basisonderwijs en haar groepsmaatschappijen (Stichting Amsterdamse Samenwerkende Basisscholen, Stichting Katholieke Basisscholen Amsterdam, Stichting Samenwerkend Katholiek/Protestants-Christelijk Basisonderwijs en Stichting Amsterdamse Katholieke Kinderopvang) zijn in 2010 binnen een personele unie uitgevoerd. De activiteiten bestaan voornamelijk uit:

- het geven van Primair Onderwijs in Amsterdam en omstreken;

1.2 Consolidatie

De ASKO vormt een personele unie van de volgende stichtingen:

- Amsterdamse Stichting voor Katholiek Basisonderwijs
- Stichting Amsterdamse Samenwerkende Katholieke Basisscholen
- Stichting Katholiek Basisonderwijs Amsterdam
- Stichting Amsterdamse Katholieke Kinderopvang
- Stichting Samenwerkingsscholen voor Katholiek/Protestants-Christelijk Basisonderwijs.

Onderlinge balansposities en onderlinge transacties zijn in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

De debiteuren en crediteuren van alle stichtingen zijn verantwoord in Stichting Amsterdamse Samenwerkende Katholieke Basisscholen. De verrekening met deze stichtingen vindt plaats door onderlinge rekening-courantverhoudingen. Deze onderlinge rekening-courantverhoudingen zijn in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

De debiteurenpositie van het Ministerie van OC&W is voor het totale jaarbedrag verantwoord in Stichting Amsterdamse Samenwerkende Katholieke Basisscholen. De correctie op deze positie voor de periode januari tot en met juli 2011 is per individuele school verantwoord.

1.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.4 Stelselwijzigingen

Ten gevolge van de wijziging van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs van 22 september 2010 in verband met de verwerking van de kosten van de BAPO-regeling (Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen) en de SOP-regeling (Seniorenregeling Onderwijs Personeel) in de vorm van periodelasten (in plaats van als voorziening) heeft een stelselwijziging plaatsgevonden.

Invloed stelselwijzigingen op vermogen en resultaat

De effecten van de stelselwijziging zijn rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen per 1 januari 2010. De invloed van de stelselwijziging op het vermogen is weergegeven in onderstaande aansluiting van het eigen vermogen van 31 december 2009 naar 1 januari 2010:

Stand per 31 december 2009 **18.530.897**

Mutaties stelselwijziging:

Wijziging RJO inzake BAPO	1.742.050
Wijziging RJO inzake SOP regeling	7.370
	1.749.420

Stand per 1 januari 2010 **20.280.317**

1.5 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Materiële vaste activa

Waardering vindt plaats tegen de aanschaffingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen, welke gebaseerd zijn op de geschatte economische levensduur en berekend over de aanschaffingsprijs. Als ondergrens van de te activeren zaken wordt € 500,- gehanteerd.

De afschrijvingspercentages bedragen: **2010**

Gebouwen	10
Leermiddelen	12,5
Meubilair en inrichting	6,7 / 10
Computerapparatuur en software	25
Bekabeling	10
Vervoermiddelen	20

In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsevenredigheid afgeschreven. Doelsubsidies voor investeringen in materiële vaste activa worden in een egalisatievoorziening opgenomen ter dekking van toekomstige afschrijvingen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

2.3 Financiële vaste activa

Effecten

De onder financiële vaste activa opgenomen effecten, die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de onderneming duurzaam te dienen, worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de verkrijgingsprijs, beurswaarde, a pari of amortisatiewaarde.

2.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

2.5 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.7 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De nadere verdeling van de bestemmingsreserves is opgenomen onder de toelichting van het eigen vermogen.

2.8 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd voor de toekomstige verplichtingen aan de werknemers in verband met jubilea. Hierbij is per medewerker rekening gehouden met het brutosalaris, het aantal dienstjaren in het onderwijs en de blijfkans.

3. GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

3.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

3.3 Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

3.4 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige opbrengsten.

3.5 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De ASKO heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betalen de stichtingen op contractuele basis premies aan het ABP. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

3.6 Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

3.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten

Rentebaten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa.

OVERIGE GEGEVENS

9. Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Voorgesteld wordt het resultaat ad € -1.550.571 als volgt te verdelen:

Toevoeging algemene reserve	-3.415.879
Toevoeging aan bestemmingsreserves	1.865.308
Resultaat na bestemming	0

10. Gebeurtenissen na balansdatum

In de periode 1 januari 2011 tot en met 14 juni 2011 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die van invloed zijn op de financiële positie van de ASKO per 31 december 2010.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2010 van Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs, waarin opgenomen Amsterdamse Stichting voor Katholiek Basisonderwijs, Stichting Amsterdamse Samenwerkende Katholieke Basisscholen, Stichting Katholieke Basisscholen Amsterdam, Stichting Samenwerkend Katholiek / Protestants-Christelijk Basisonderwijs te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2010 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de geconsolideerde jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, vierde lid van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW 2010. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 50 48, F: 088 792 96 58, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gepubliceerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de geconsolideerde jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze geconsolideerde jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2010, in alle van materieel belang zijnde aspecten, voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW 2010.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met g BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 30 juni 2011
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

R. Goldstein RA

COLOFON

Met dank aan:

De ASKO scholen voor het ter beschikking stellen van het fotomateriaal

Tekst

ASKO bestuurskantoor

Redactie

Jacqueline Huisman (ASKO), Nancy Optenkamp (ASKO)

Grafisch ontwerp

Floor Leemans, BeeldinZicht Rotterdam, www.beeldinzicht.nl

Drukwerk

DROPinMEDIA, Dordrecht

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van de ASKO.

Uitgave van de Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs.

ASKO

Kalfjeslaan 380

1081 JA Amsterdam

Postbus 87591

1080 JN Amsterdam

T 020 - 301 38 88

www.askoscholen.nl

info@askoscholen.nl

Amsterdam, september 2011

ASKO
Kalfjeslaan 380
1081 JA Amsterdam
www.askoscholen.nl